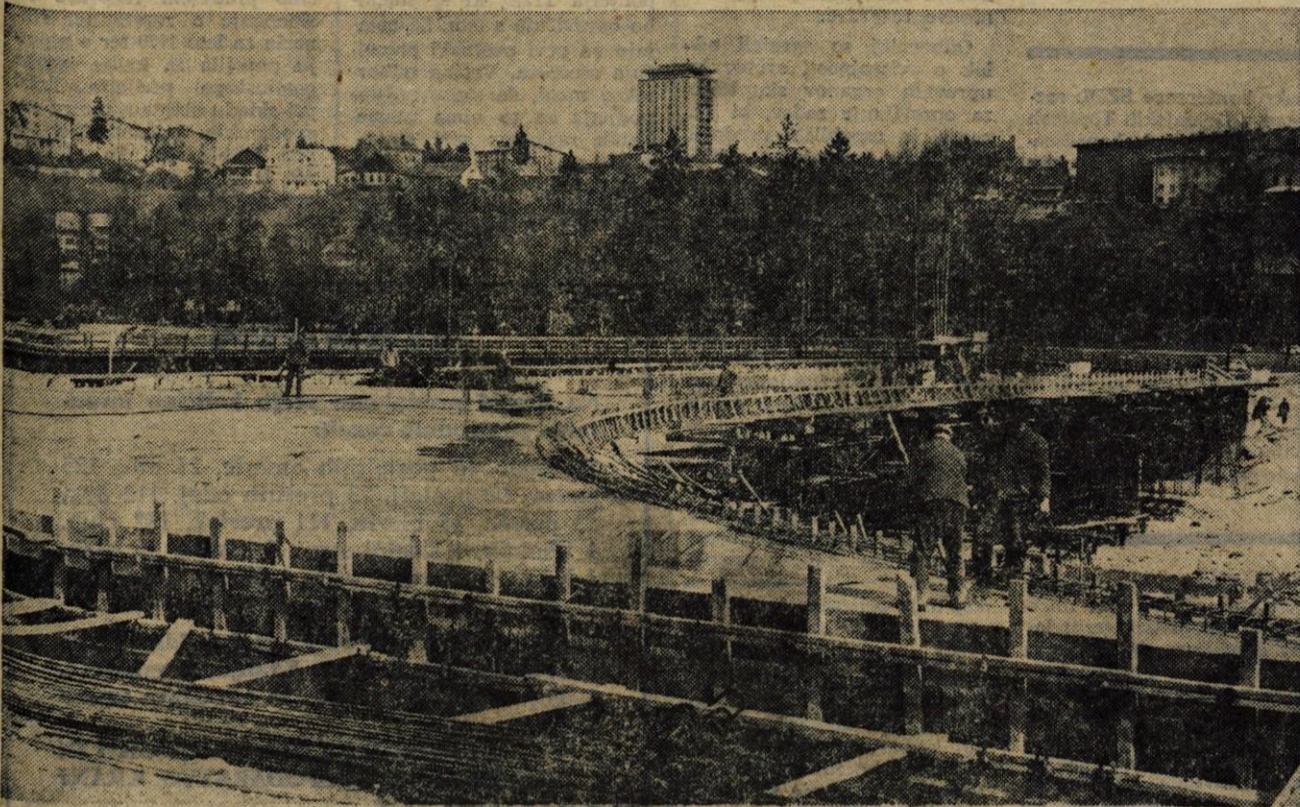

V Savskem logu v Kranju so pred dnevi delavci Projekta že prekrili novj most z betonom. — Foto: F. Perdan

Predsednik Tito o potovanju po afriških deželah

Razvijati dolgoročno sodelovanje

Skupna seja zbora narodov in družbenopolitičnega zbora zvezne skupščine

Beograd, 31. marca — Nekaj po 10. uri se je v prostorih zvezne skupščine začela sedma skupna seja zbora narodov in družbenopolitičnega zbora. Razen poslancev in najvišjih družbenopolitičnih predstavnikov se je je udeležilo tudi prek sto domačih žilo in tujih častnikov. Sejo je

vodil predsednik zbora narodov Mika Špiljak, o nekaterih ekonomskih in drugih odnosih naše z afriškimi državami pa je na njej spregovoril predsednik republike Josip Broz Tito, ki je pred dobrim mesecem obiskal osem vzhodnih oziroma severnih afriških držav.

V prvem delu svojega govora je predsednik Tito govoril o dosedanjem ekonomskem sodelovanju in o možnostih za nadaljnji razvoj, v nadaljevanju pa je udeležence seje seznanil z nekaterimi perečimi zunanjepolitičnimi vprašanji, s pripravi na konferenco neuvršenih in jubilejno zasedanje ob 25-letnici Organizacije združenih narodov, o čemer se je pogovarjal z voditelji osmih afriških držav.

Predsednik Tito je dejal, da je bila naša delegacija na vsakem koraku priča toplim prijateljskim odnosom, ki jih ima Jugoslavija z obiskanimi državami. »Ogledal sem si gradnjo nekaterih pomembnih objektov za razvoj omenjenih držav, pri katerih sodelujejo tudi naši delavci in strokovnjaki. Povsod sem se prepričal, da so s tovrstnim sodelovanjem in pomočjo zelo zadovoljni.« Po udaril pa je, da bi naša podjetja morala v prihodnje stremeti za razvijanjem dolgoro-

nega sodelovanja z državami na tem področju. To sodelovanje bi moralo preiti tudi na znanstvena in druga področja, pri čemer Jugoslavija, čeprav tudi nerazvita dežela, lahko veliko stori v obojestransko korist. Med drugim je tudi dejal, da se je z uresničevanjem ekonomske reforme pri nas povečalo tudi sodelovanje z afriškimi državami.

Ko je govoril o nekaterih zunanje političnih problemih (Bližnji vzhod, Vietnam itd.) je dejal, da povsod delijo mnenja z nami in podpirajo politiko neuvršenih in se zavzemajo za mir. Ta vprašanja bodo postavljena tudi na bližnji konferenci neuvršenih (število neuvršenih držav se je po beograjski konferenci — bila je pred manj kot desetimi leti — povečalo več kot za trikrat) in seveda tudi na jubilejnem zasedanju ob 25. obletnici OZN, od katerega pa neuvrščene države ne pričakujejo, da bo samo jubilejno.

A. Z.

Gediz v ruševinah in plamenih

Prelistavam koledar največjih in najstrašnejših potresov v zadnjih desetih letih. 1960. leta Agadir v Maroku: 12.000 mrtvih. Isto leto v Čilu 10.000 mrtvih, 1963. leta Skopje: 1070 mrtvih. 1966. leta pokrajina Anatolija v Turčiji: več tisoč mrtvih. 1968. leta provinca Arassan na Iriranu: 10.000 mrtvih. Lani Svatov na južni kitajski obali: več kot 3000 mrtvih. In temu črnemu spisku se je v soboto zvečer ponovno priključila zahodna turška pokrajina Anatolija, natančneje mesta Kuetagya in Gediz. Strahoten potres ju je zravnal z zemljo in dobesedno zbrisal z zemeljske oble.

Prva nedeljska in ponedeljkova poročila so govorila o 300 mrtvih. Število je vztrajno raslo, prešlo tisoč in danes, ko to pišem, že doseglo 1700. In koliko ljudi še leži pod ruševinami. Zvedeli bomo čez nekaj dni.

Kako strahotna in neizprosna je igra narave. Zna ustvariti življenje in ga spet vzeti. Samo nekaj trenutkov zadržeta in vse, kar so desetletja ustvarjale človeške roke in um, je poteptano v prah. Največkrat z ustvarjalci, ljudmi vred.

Zemlja v Gedizu še vedno drgeta. Samo v nedeljo so zabeležili 150 potresnih sunkov. Po ruševinah se širi plamen in uničuje vse, kar niso uničile skale, kamenje in opeka. Pojavila se je nevarnost epidemij in okužb. Zemeljski trepet je uničil vodovodne napeljave. Voda je okužena. Ljudje, zbegani in preplašeni, samevajo na ruševinah in polihoma še vedno upajo, da je kdo še vedno živ. Ob rahlem tresljaju zemlje pa zbežijo na polje. Hočejo ohraniti vsaj lastno življenje.

Svet je kot že mnogokrat doslej prisluhnil novicam iz turškega mesta Gediza in joku ter prošnjam prizadetih. Nič manj prizadet ni, kot pred sedmimi leti, ko je takšna naravna katastrofa doletela Skopje. V Turčijo je že začela prihajati pomoč od vseh strani sveta, tudi iz Jugoslavije.

J. Košnjek

Gradili bodo predor pod Karavankami

Ljubljana, 1. aprila — Gorenjce bo verjetno razveselila novica, da so danes zjutraj v Ljubljani sklenili, da bodo že avgusta začeli graditi nov predor pod Karavankami. Predor pa ne bodo gradili pod Korenskimi sedlom, kakor je bilo prvotno zamisljeno, temveč točno pod Stolem. To pa zaradi tega, da bi se izognili

dolgi krivuljasti cesti po Zgornjesavski dolini. Pomembno je tudi to, da bo od začetka predora pri Zlornici pa do Bleda speljana preko Brega nova cesta. Od Bleda do nove bodoče carinarnice pri Zlornici oziroma do državne meje, bo samo pet minut vožnje z avtomobilom.

J. V.

JESENICE

Pretekli teden je bila na Jesenicah razširjena seja plenuma občinskega sindikalnega sveta, na kateri so obravnavali letošnje gibanje cen, zaključni račun občinskega

sindikalnega sveta in predračun za letošnje leto, ustanovili pa so tudi stalne komisije občinskega sindikalnega sveta.

-jk

KRANJ

V četrtek bo izvršni odbor občinske konference SZDL razpravljal o obisku zborovanja aktivistov v Dolenjskih Toplicah in o predlogih za priznanje OF, v petek pa bo seja koordinacijskega odbora za vprašanja obrambe, kjer bo med drugim na dnevnem redu razprava o obrambni vzgoji prebivalstva. V petek pa se bodo sestali tudi predsedniki gorenjskih občinskih sindikalnih svetov. Pogovorili se bodo o programu dela republiškega sindikalnega sveta. Pri občinski konferenci zveze mladine se bo jutri (četrtek) sestala komisija za družbeno-ekonomske odnose. Govorili bodo o pripravi na konferenco aktivov zveze mladine. Zveza rezervnih vojaških starešin je pripravila predavanja za rezervne vojaške starešine v Cerkljah in Naklem. Dve predavanji v Cerkljah sta že bili v ponedeljek in včeraj, tretje pa bo v četrtek popoldne. V petek in prihodnji ponedeljek in torek popoldne pa bodo predavanja v Naklem. O pripravi na revijo Naša beseda in na revijo pevskih zborov pa bo jutri (četrtek) popoldne razpravljalo predsedstvo občinskega sveta zveze kulturno-prosvetnih organizacij.

A. Ž.

RADOVLJICA

Radovljica, 31. marca — Za danes popoldne je bila sklicana seja izvršnega odbora občinske konference SZDL. Na dnevnem redu je bila razprava o priznanjih OF in nekaterih kadrovskih vprašanjih, o delu organov konference in izvršnega odbora, o proslavi obletnice OF in razprava o pripravi na drugo sejo konference. — Pri občinski konferenci ZK pa se je dopoldne sestala komisija za splošno ljudsko obrambo, popoldne pa častno razsodišče.

Jutri (četrtek) bo komisija za ideološko politično delo pri občinski konferenci zveze mladine razpravljala o odgovorih slušateljev občinske politične šole. Danes popoldne pa bo občinski sindikalni svet med drugim razpravljal o letošnjem delovnem programu, o porastu cen in povečanju življenjskih stroškov, o pripravi na ustanovitev kulturne skupnosti in drugem. Za danes popoldne pa je sklicana tudi seja skupščine temeljne izobraževalne skupnosti. Za petek popoldne pa je predvidena redna letna skupščina zveze kulturno-prosvetnih organizacij.

A. Ž.

TRŽIČ

V petek, 3. aprila, ob 19. uri bodo v paviljonu NOB v Trziču odprli razstavo mojstra umetnega kovaštva Jožeta Bertonclja iz Kroke in akademskega slikarja Kamila Legata. Na manjši slovesnosti ob otvoritvi bo pel moški komorni zbor Stane Zagor iz Kroke. Pokrovitelj razstave je SGP Tržič. Razstava bo odprta 14 dni.

— L. M.

Po statističnih informacijah skupščine občine Tržič je imela občina ob koncu lanskega leta 12.000 prebivalcev, od tega 54 odstotkov žensk in 46 odstotkov moških.

— K. M.

Manj sredstev za tekoče vzdrževanje stanovanj?

Zbora občinske skupščine Tržič sta se v svojem mandatsnem obdobju v petek, 27. marca, sestala že desetič. Dnevni red je obljubljal zanimive razprave.

Odborniki so sprejeli odlok o pristojnosti svetov in upravnih organov skupščine za opravljanje zadev, ki jih zvezni in republiški predpisi uvrščajo v pristojnost občinskih skupščin. S tem odlokom bodo dobili večjo vlogo pa tudi večjo odgovornost občinski sveti, sama skupščina pa se bo s tem razbremenila in lahko posvetila več časa temeljnemu vprašanju. Razprava se je razvila zlasti ob dveh zelo občutljivih stvarih: v čigavi pristojnosti naj bodo cene in kateri organ naj daje soglasje k statutom delovnih organizacij. Skupščina je končno sprejela predlog sveta za gospodarstvo, da v zadnji instanci sama daje soglasje k cenam blaga, ki so v njeni pristojnosti, soglasje k statutom pa naj daje pristojni svet in ne samo upravni organ.

Pri gradivu za novi odlok o vzdrževanju stanovanj in poslovnih prostorov, ki so v družbeni lastnini, se precej odbornikov ni strinjalo z zmanjšanjem sredstev za tekoče vzdrževanje stanovanj s 15 % na 11 % od pobrane

stanarine (razlika naj bi šla v korist investicijskega vzdrževanja), še manj pa z utemeljitvijo Stanovanjskega podjetja Tržič, ki spremembo opravičuje s tem, da ostajajo na prvi postavki precejšnja sredstva. Večina odbornikov meni, da stanovanjsko podjetje za to nima utemeljenih razlogov: niti stanovalci niti hišni sveti niso prepričani, da so stanovanja tako vzdrževana, kot bi morala biti. Stanovalci včasih

zaman čakajo na nujna popravila.

Po odmoru bi se seja morala nadaljevati. Pričakovali smo predvsem razpravo in sklepanje o zamrzitvi stanarin za leto 1970 ter o najetju posojila za kritje izgube gostinskega podjetja Tržič pri skladu skupnih rezerv gospodarskih organizacij v višini 309.888 din. Pa ni bilo nič iz tega, ker zbor ni bil več sklepčen.

-ok

OBJAVA

Na dražbi prodajamo večjo količino inventarja po ugodnih cenah:

71 omar, 60 posteljnih omaric, 25 miz, 125 stolov, 90 postelj, 73 prešitih odev, 112 dek, 53 pernic, 15 blazin, 111 prevlek, 132 rjuh, 1 likalnik, 1 šivalni stroj, 1 sesalec za prah, 1 loščilec, 1 pralni stroj, 1 bojler, 2 banji in drugo.

Dražba bo 2. 4. 1970 ob 8. uri dopoldne v bivšem delavskem domu v Kranju, Savska c. 2. Pogoj: takojšnje plačilo in odpeljava inventarja.

PODJETJE ZA STANOVANJSKO IN KOMUNALNO GOSPODARSTVO KRANJ

dinos

PIONIRJI

Veliko nagradno akcijo zbiranja odpadnega papirja v Sloveniji od 1. aprila do 31. maja organizira podjetje DINOS skupaj z KB in ZPMS.

Pionirji, vključite se v akcijo in tekmujte za najboljša mesta. Poleg visokih odkupnih cen vas čakajo še denarne in praktične nagrade.

PRI ZBIIRANJU PAPIRJA NE POZABITE NA VARČEVANJE!

ŠOLSKI CENTER ZA KOVINARSKO IN AVTOMEHANSKO STROKO — ŠKOFJA LOKA

razpisuje

prosti delovni mesti za:

1. učitelje

za predmet motoroznanstvo

Pogoj: srednja strokovna izobrazba

2. učitelja

slovenščine

Pogoj: PRU ali profesor za slovenski jezik

Nastop službe septembra 1970.

Prijave 15 dni po objavi razpisa.

ŠIPAD

prodajalna Kranj

CESTA JLA
(nebotičnik)

KREDIT
ODOBRIMO TAKOJ
IN BREZ POROKOV.

Brezplačna dostava na
dom ali do avtomobilske
ceste do 30 km

VAM NUDI

poleg 1 milijona kredita za
pohištvo po starih cenah še

5% popusta

na vse kupljeno blago

Pravkar smo prejeli tudi še po starih cenah dnevne sobe »Ljubljana«

Posebno priporočamo regal omare »Maja« z mizico — cena 4.519,75 din

Rekord jugoslovanskih železnic

V šestih urah iz Ljubljane do Beograda

Ljubljana, 20. marca zjutraj. Na drugem peronu ljubljanske železniške postaje je že pred peto stala za naše pojme dokaj nenavadna diesel motorna vlakovna kompozicija, sestavljena iz štirih vagonov, pulmanov imenovanih. Za naše pojme nenavadna, pravimo. Popolnoma nova je bila videti. Lični, svetlorjavi vagoni, še svetlikačice se podvozje vagonov, pred njimi pa nova diesel lokomotiva s štirimi motorji. Ta kompozicija je bila to jutro osrednja točka ljubljanske železniške postaje. Ob njej so se ustavljali potniki in železničarji, katerih bistro in vlakov navajeno oko je predirljivo otipalo vsak del te moderne vlakovne kompozicije.

Opisani vlak je eden petih, ki jih je pred kratkim kupilo Združeno železniško transportno podjetje iz Ljubljane, in sicer v Zahodni Nemčiji. Kupec jim je dal kratak in jedrat naslov: poslovni in turistični vlaki. Zakaj? Današnji poslovni človek zahteva od tistega, ki ga prevaža, hitrost, udobnost in varnost. Prav tako turisti, ki potujejo z vlaki. In te kvalitete imajo omenjene vlakovne diesel motorne kompozicije, ki jih že dalj časa uporabljajo v te namene tudi ameriške železnice. Torej je ta ideja rojena onkraj velike luže.

Najtežje glavne prednosti teh poslovnih turističnih vlakov.

Hitrost. Poprečno 115 kilometrov na uro. Udobnost. Pulmani nimajo običajnih kupejev, ampak so vanje vgrajeni globoki, vrtljivi letalski sedeži z jedilno mizico pred potnikom. Vagoni imajo posebne hladilne naprave, sodobne sanitarije in ozvočenje, tako da vlakovno oseboje potnike lahko sproti obvešča, kje se nahajajo, katere so glavne značilnosti krajev, skozi katere potujejo, po želji pa jim zavrtijo tudi glasbo. Za prijetno počutje potnikov skrbijo tudi stewardese, prikupne ljubljanske študentke, ki svojim varovancem postrežejo z željenimi informacijami ter seveda jedao in pijačo. Kompozicija ima namreč urejen sodoben bife.

Eden od pulmanov ima posebno dvorano, namenjeno poslovnim sestankom in razgovorom, del drugega pa je urejen v spalnice.

Torej, za potnike, željne udobnega potovanja, je zares poskrbljeno!

Iz vsega naštetega pa lahko sklepamo, da je tudi varnost potovanja večja kot v običajnih vlakih.

DVA REKORDA NA MAH

Natanko ob pol šestih smo odrinili. Posebna vožnja poslovno turističnega vlaka na progi Ljubljana - Beograd se je začela. Kar lepo število tistih, ki smo hoteli prisostvovati temu »krstu«, se nas je zbralo. Predstavniki delavskih in družbenih organizacij, turističnih in potovalnih agencij ter seveda sedma sila. Ob 6,20 smo bili že v Zidanem mostu. Minuta postanka, ravno toliko, da so se nam priključili gostje iz Stajerske in odbrzeli smo. Ob 7,16 minut smo bili na zagrebškem glavnem kolodvoru. Pridružili so se nam tudi predstavniki hrvatskih železnic. Z velikim zanimanjem so si najprej od zunaj ogledali moderni vlak, veliko pribitvev jugoslovanskih železnic. Nič manj temeljiti niso

bili znotraj. Ob 7,20, čez štiri minute, smo pretegnili. Začela se je monotona vožnja proti Beogradu. Nekje med Vinkovci in Slavonskim Brodom so nam sporočili da smo dosegli nov jugoslovanski železniški rekord. Vozili smo 131 kilometrov na uro, naša poprečna hitrost pa je znašala 115 kilometrov na uro. Torej, vse po programu. Vozili smo, kar se je dalo. Opazovali smo ljudi, kako so zrlji za nami in nam mahali. Nič manj radovedni niso bili železničarji na postajah, ki smo jih mirno, brez postanka prevozili. Vožnja je bila zares udobna, čeprav proga proti Beogradu ni najboljša. »Počakajte,« so nam pripovedovali predstavniki železniškega podjetja, »konec maja, ko bo proga obnovljena in elektrificirana, bomo še hitrejši.« Smehljaje so pogledovali na ure in nam odgovarjali: Točni bomo. Vse gre po programu in voznem redu. Ob enajsti uri in 26 minut smo zapeljali na beograjsko železniško postajo. Pričakali so nas beograjski železničarji in televizijci. Vožja je trajala 5 ur in 56 minut. Drugi rekord jugoslovanskih železnic. Prvega smo dosegli med Vinkovci in Slavonskim Brodom.

Med vožnjo smo mirno obedovali, malicali in spet obedovali in seveda kaj popili. Ni kaj dosti treslo. Le nekaj vilic in nožev je padlo na pod. Dekleta so skrbela za nas, kar se je dalo. Kar malo preveč je bilo. No, pa smo že potrpeali...

PRILAGODILI SMO SE
ZAHTEVAM CASA

Ob čašici piva sem se pogovarjal s pomočnikom direktorja Združenega železniško transportnega podjetja iz Ljubljane Zdenkom Kuštrinom.

Kaj vas je vodilo, da ste kupili takšne moderne diesel motorne vlake, sem ga vprašal. »Današnji čas zahteva modernizacijo potniškega prometa, poslovno življenje pa vse večjo udobnost. Železnica je spoznala, da ni dovolj samo udobnost, ampak je potrebna tudi hitrost in kvaliteta prevoza, tako za poslovne ljudi kot za turiste. Zato smo kupili pet sodobnih diesel motornih vlakov, ki omogočajo izredno hitro potovanje. Trije bodo redno vozili na progah Ljub-

realizacije te zamisli ni prišlo, ker pri omenjenih banakah ni bilo zanimanja za naš predlog. S pogovori bomo še nadaljevali.«

PRIMERJAVA CEN

Potovanje s poslovnim turističnim vlakom bo nekoliko dražje od vožnje z običajnim vlakom. Vozovnica od Ljubljane do Beograda bo veljala nekaj čez 8000 starih dinarjev seveda v eno smer. Avionska karta od Brnika do Beograda pa stane 17500 starih dinarjev in se je moč peljati dvakrat na dan. Vožnja s tem vlakom traja okroglo 6 ur (in to zelo udobno), potovanje z DC 6 traja uro in petnajst minut, potovanje z večjimi avioni pa nekaj pod uro.

In navadni vlak. Brzi vlak od Kranja do Beograda stane 5880 dinarjev, spalnik okrog 9000 dinarjev, navadni vlak pa 5380 dinarjev.

Torej, cena turistično poslovnega vlaka je slej ko prej zelo ugodna. Vožnja je udobna in sorazmerno kratka. Zato železničarji upravičeno računajo, da bo potem, ko se bo vlak uveljavil, vedno poln. Ne smemo pozabiti, da se veliko Slovencev vozi v Beograd in nazaj, da so nekateri doli v službi in da se ob petkih vračajo.

Ko smo se ondan vračali proti Ljubljani, sta prisledila tudi generalni sekretar zvezne konference SZDL Beno Zupančič in član zveznega izvršnega sveta inž. Miran Mejak.

Tako kot onadva so tudi ostali dejali, da se ne peljejo zadnjič!

J. Košnjek

Polno skrbi spremlja ljudi v življenju — zakaj ne bi del teh skrbi prepustili Gorenjski kreditni banki že s tem, da pri njej odprete devizni račun in nanj nakažete devizne prihranke

Ljubljana-Beograd, Zagreb-Pulj in Maribor-Ljubljana-Reka. Prvi bo začel voziti v začetku aprila, in sicer bo odšel iz Ljubljane ob pol šestih zjutraj, v Beograd pa bo prišel ob 11 uri in 26 minut, ostala dva pa konec maja. En vlak bo v rezervi, zadnji pa je namenjen skupinskim potovanjem na razne prireditve po željah potnikov (čarterne vožnje). Slednji bodo lahko peljali tudi v Milano, München in na Dunaj.

Ali so možnosti, da bi tudi gorenjska proga dobila takšen vlak, smo drezali v tovariša Kuštrina.

»Začeli smo z akcijo, da bi s pomočjo kreditov Gorenjske kreditne banke in bank iz Kopra in Gorice kupili še šesti vlak, ki bi povezoval Bavarsko s Koroško, Gorenjsko, Posočjem, Krašom in morjem. Torej, imel bi predvsem turistični pomen. Do

MESARSKO
PODJETJE
JESENICE

proda

CELOTNI OBJEKT SEDANJE KLAVNICE NA JESENICAH, SPODNJI PLAVZ 3.

Objekt je pripraven za obrtno delavnico, oziroma skladišče.

Izklicna cena:

500.000,00 din

Interesenti n-j pošljejo pismene ponudbe na upravo Mesarskega podjetja Jesenice, Maršala Tita 13, najkasneje do 10. aprila 1970.

Transturist

Transturist

Transturist

Transturist

VABI NA

- 4-dnevno potovanje v Innsbruck in Salzburg — odhod 1.5.1970
- 2-dnevno slaviščno ekskurzijo v Gorico, Oglej in Trst — odhod 8.5.1970
- 6-dnevno potovanje po Švici — odhod 13.6.1970

- 10-dnevno potovanje »Po sledeh zgodovine« v Pariz in po dolini Loire — odhod 22.8.1970

PRIPOROČAMO

- Smučarski paket v Bohinju: bivanje nad 3 dni — cena 56,50 din na dan
- možnost uporabe celotnega sistema žičnic na Voglu.

INFORMACIJE:

Transturist — turistične poslovalnice: v Ljubljani, Škofji Loki, Radovljici, na Bledu in v Bohinju.

Predvidevajo, da bo letos že junija v Novigradu letovalo okrog 150 gorenjskih otrok

Letovanje predšolskih otrok v Novigradu

Zavod za letovanje Kranj in vzgojno-varstveni zavod Kranj letos že tretje leto zapored pripravljata letovanje predšolskih otrok iz vrtcev v Novigradu. V prejšnjih dveh letih je letovalo tu okoli 300 otrok s svojimi vzgojiteljicami. Tudi letos pričakujejo, da bo v začetku junija odšlo

na štirinajstdnevno letovanje v Novigrad okoli 150 otrok od četrtega do sedmega leta starosti.

Predšolski otroci radi hodijo na taka letovanja, ker jih spremlja vzgojiteljica iz vrtca, to pa seveda dobro poznajo in jo imajo radi. Tako tudi ločitev od staršev ni

tako huda. Vzgojiteljici pomaga pri njenem delu še študentka srednje vzgojiteljske šole. V navadi je, da študentka prej obiše otroke, za katere bo skrbela na letovanju, tudi na domu, tako da starši lahko povedo nekatere značilnosti otrok, za katere je dobro, če jih vzgojitelj pozna. Starši tudi na ta način lažje zaupajo svoje otroke vzgojiteljici za celih 14 dni.

Tudi na letovanju teče skoraj enak vzgojni program kot je sicer v vrtcih: telesna vzgoja, spoznavanje okolja, glasbena in likovna vzgoja in podobno. Za otroke pa je seveda zanimivo in končno tudi koristno ostalo bivanje. Nihče noče zaostajati v posteljanju postelje in pospravljanju sobe. Starši bi morali videti, kako se otroci trudijo, kako naj bi ostala soba urejena.

Odveč je pripovedovati, kako dobro dene otrokom igra v vodi in na soncu, na igrišču in na obali. Otroci med letovanjem pridobe na teži, okrepe si telo, tako da so v zimskem času veliko bolj odporni in manj bolni.

Ugodno je tudi to, da starši lahko svoj prispevek za letovanje plačajo v treh obrokih.

V. Štrukelj

LOVSKA DRUŽINA »JELOVICA«

daje v zakup lovsko kočjo na Taležu — Jelovica.

Izključna cena za sezono v letu 1970 je 4000 din.

Interesenti naj vložijo do 15. aprila 1970 pismene ponudbe na naslov: Martin Prešern, tajnik L. D. Jelovice, Jesenice 3, Prospekt 4.

Licitacija bo 18. aprila 1970 ob 12. uri pri lovski koči na Taležu.

Tudi mi smo bili mladi

»Upoštevajo naj, da za njimi tudi pridejo mladi, takrat se bodo pa oni spraševali, kam to vodi.« Tako je modrovala skupina starejših delavcev, ki sem se jim med odmorom pridružil v tovarniški menzi. Ko sem jih povprašal, katerega imajo to pot v precepu, so mi odgovorili, da obravnavajo odnose mladih do starejših sodelavcev. Opazili so moj začuden izraz; spadam namreč med mlade. Najglasnejši med njimi se je premaknil za spoznanje bliže ter mi začel pripovedovati. »Kar nas je tukaj, smo že pred dvajsetimi leti delali, sicer ne v tej moderni tovarni, pač pa v vlažnih kletah in hlevih bivših veleposestnikov. Željo, da bi se nam in generacijam, ki so nam sledile, delovne kot življenjske razmere izboljšale, smo si na račun nove tovarne odrekli boljše dohodkom in prostemu času. Za nas ni bilo štipendij ne zabave. Poznali smo le trdo delo v tovarni. Popoldan pa prostovoljno delo in sestanke. Iz mladincev polnih svetlih idealov smo postali ostareli delavci brez

ustrezne izobrazbe in boljše plačanega delovnega mesta, v katerega smo vlagali svoje moči.« Za trenutek je umolknil nato pa skoraj polglasno nadaljeval: »Danes pa stojimo za strojem — sicer bolj modernim — skupaj s tovariši, ki so komaj pred letom dokončali osemletko ali pa vajeniško. Pomagamo jim s praktičnimi izkušnjami, katerih jim nobena šola ne more dati. V zahvalo pa še dobro jutro ne voščijo. Stojišča v avtobusu ponavadi ostanejo nam. Mladi so hitrejši ter navajeni udobnosti. Če bo kdo ugovarjal mojstru, so spet oni. Starejši moramo molčati, ker nas so nekoč učili: služba je služba, družba je družba.«

Verjetno bi še našteval vzroke, ki vodijo v spore med mladimi in starimi delavci, da ni glas sirene opozoril, da je konec od-mora. Skupina, ki me je obkrožila, se je tako hitro razšla na svoja delovna mesta, da jim nisem mogel reči: »Tovariši, ne posplošujte, mi mladi izjemo nekaterih cenimo vaše zasluge in izkušnje.«

N. T.

Kje so aktivisti?

Pri občinski konferenci SZDL Kranj so te dni končali s spiski o nekdanjih aktivistih v času NOV, ki so jih povzeli iz kartoteke občinskega združenja ZB. Zdaj so na vrsti krajevne organizacije. Krajevni odbori SZDL bodo v sodelovanju z borčevskimi organizacijami, tako kot je bilo v občini, pretresali in razpravljali o vsakem imenu in skušali dopolnjevati z dodatnimi dejstvi že vpisanih aktivistov in — kar je najvažnejše — vnašati nova imena tistih, ki niso člani borčevskih organizacij in jih zato niti ni na sedanjih, prvih spiskih.

To veliko delo je sedaj na krajevnih organizacijah. Kot je predvideno na vaseh, kjer se ljudje med seboj poznajo, niti ne bo velikih težav. To so ugotovili tudi ob poskusu v Zabnici. Vse drugače pa bo to v mestu, še posebno v novih naseljih, kot je to Vodovodni stolp, Zlato polje in drugod. Obstaja utemeljena bojazen, da bodo izostali še vedno tisti skromni, tihi posamezniki, ki so bili nekoč zelo aktivni in so ostali v ozadju. Sem sodijo zlasti tovariši, ki so v povojnem času spremenile priimek, se preselile in se danes vrtijo le v svojem ožjem družinskem krogu. Niti današnji najbližji sostanovalec v bloku ne ve, kaj in kje je bila za časa vojne. Takih primerov je veliko.

Organizatorji zato naprošajo vse tiste tovarišice in tovariše, ki niso člani borcev NOV (in zato tudi niso na prvih spiskih), naj se javijo na svojih krajevnih organizacijah ali pa naravnost na občinsko konferenco SZDL.

Če bo popis zajel vse nekdanje aktiviste, predvidevajo, da bi se njih število v občini dvignilo na približno 3000. Čeprav bodo sedaj dobljeno evidenco ob tem popisu dopolnjevali še pozneje in skušali vzpostaviti stalno evidenco, želijo zajeti vsaj večino še pred organizacijo republiškega srečanja aktivistov, ki bo v Dolenjskih Toplicah 26. aprila v okviru proslave obletnice Osvobodilne fronte.

K. M.

Komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Kranj

razpisuje

na podlagi 3. odstavka 89. člena Zakona o osnovni šoli

delovna mesta ravnateljev

naslednjih šol:

1. Osnovne šole Lucijana Seljaka v Kranju
2. Osnovne šole Davorina Jenka v Cerkljah na Gorenjskem
3. Osnovne šole Predoslje

POGOJI:

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje za učitelja osnovne šole, imeti morajo vsaj 5 let vzgojno izobraževalne prakse in opravljeni strokovni izpit.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

Kandidati naj vložijo ponudbe, kolkovane z 1 din, življenjepis ter dokazilo o strokovnosti, vzgojno-izobraževalni praksi in nekaznovanju na naslov: Komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Kranj, Kranj, Trg revolucije 1.

Kramljamo s predsednikom kamniške občine

Novi vodovodi, ceste, šole, modernizacija tovarn...

Kamničani bodo pili planinsko vodo — Letos bodo končana dela na dveh novih šolah — Velika vlaganja za modernizacijo tovarn — »Stol« za nov obrat vrednosti 1,7 milijarde S din — Alprem se bo preselil v novo halo — ETA bo za nabavo novih strojev dala 250 milijonov S din, Titan pa 600 milijonov S din

Kamnik je veliko gradbišče. To vedo domačini, o tem se lahko hitro prepriča popotnik. Na zborih volivcev so se občani seznanili z načrtano gospodarsko politiko, s težavami in z željami, ki tarejo ljudi. Kaj bo danes in kaj bo jutri novega v kamniški občini, je bilo edino vprašanje, ki sem ga zastavil predsedniku kamniške občine.

»Oskrba z vodo bo za Kamnik kmalu hud problem, če ga ne bomo začeli pravočasno reševati. Čeprav bo kmalu zgrajen bazen v Podgorju za 1000 m³, to še ni dovolj. Pred petnajstimi leti je bil dotok vode v bazen 100 l na sekundo, zdaj pa je le še 42 litrov. Potrebno bo poiskati nove izviere. Edini izhod je, da izvir Mokrice v dolini Kamniške Bistrice zanjemo in po ceveh 14 km daleč pripeljemo do Kamnika. Izvir Mokrice ima 300 l vode na sekundo, s čimer bi

bil problem vode za Kamnik rešen za več kot 30 let. Sedanja kamniška vodovod je star že 75 let, zato že pokajo cevi. Investicija za novi vodovod bi stala okrog 600 milijonov. Sofinancirali naj bi občani, krajevna skupnost, občina in gospodarske organizacije. Z gradnjo bomo predvidoma začeli 1972/73 leta.

V zadnjih desetih letih se je na področju občine že zgradilo, je v gradnji ali pa se bo v kratkem začelo graditi več vodovodov. Konču-

jejo vodovod, ki ga gradi krajevna skupnost Sela, investicija pa znaša 50 milijonov S din.

Vodovod gradi tudi krajevna skupnost Kamniška Bistrica. Krajevna skupnost Volčji potok je vodovod že zgradila. Letos pa se bosta tega lotili krajevni skupnosti Podgorje in Vranja peč. Naročili smo dokumentacijo za vodovod v vasi Gozd. Za vse gradnje je značilno, da občani sofinancirajo gradnjo vodovodov, sami kopljejo in zasipavajo jarke.

Predvidevamo, da se bodo na Grabnu v Kamniku letos začeli graditi trije stanovanjski bloki. Z eno tretjino bo občina sofinancirala gradnjo novega doma upokojencev, ki

naj bi ga začeli graditi drugo leto.

CESTE, CESTE...

Uredili bomo Tomšičevo in Usnjarsko ulico. Ob Ljubljanski cesti bomo postavili pločnik v dolžini 1 km. Pri tovarni Svit bomo obnovili brv čez Bistrico. Nadaljevali bomo s preureditvijo Čankarjeve ceste. V dolžini 4 km nadaljujemo z modernizacijo Tuhinjske ceste. Krajevna skupnost Komenda bo asfaltirala cesto IV. reda od Komende do Križa. Poleg samopriskevka pa so občani prispevali še 12 milijonov S din.

Krajevna skupnost Moste je razen samopriskevka zbrala še 5 milijonov S din za asfaltiranje ceste skozi Suhadole.

NOVE ŠOLE, IGRISČA

Letos bomo zgradili dve šoli, in sicer v Komendi v vrednosti 140 milijonov in v Stranjah v vrednosti 440 milijonov S din. Letos bomo v vzgojno-varstveni ustanovi »A. Medveda« preuredili kuhinjo in zgradili prizidek, s čimer si bomo pridobili prostore za 30 do 40 otrok v starosti 1—3 let. V vseh prostorih bo centralno ogrevanje. Letos bomo zgradili tri nova otroška igrišča.

Upamo, da bo za občinski praznik že nared prvi del športnega stadiona v Mekinjah (igrišča za nogomet in atletsko stezo). Naprej bomo gradili postopoma.

Turistično društvo Kamnik vodi akcijo, da bi letos odkrili doprni kip pesnika Antona Medveda. V vse prostore muzeja v Zaprčah smo napeljali centralno kurjavo. V muzeju bodo zgradili etažo, kjer naj bi bile stalne razstave.

Se letos bo Kamnik pridobil prvo avtomatsko štiristez.

J. Vidic

Ob oblikovanju dolgoročnega razvoja

Republiški izvršni svet je pred dnevi obravnaval osnutek izhodišč za resolucijo o dolgoročnem razvoju naše republike. Strokovnjaki — ekonomisti, demografi, tehniki in drugi so pripravili vrsto kazalnikov, ki nam predočujejo najosnovnejše razsežnosti razvoja naše republike v prihodnjih petnajstih letih.

Gorenjska je bila seveda s svojimi proizvodnimi dejavnostmi in potrebami upoštevana pri oblikovanju osnovnih izhodišč za prihodnji razvoj kakor tudi pri oblikovanju predvidene ravni materialnega in družbenega razvoja. Vendar pa ima Gorenjska — kakor vsako drugo geografsko ekonomsko področje (regija) — svoje posebnosti in svoje primerjalne prednosti. Prav te posebnosti pa pogosto dajejo pomembno obeljezo celotnemu razvoju.

V naših samoupravnih telesih bo gotovo stekla beseda tudi o nadaljnjem gospodarskem razvoju Gorenjske, o racionalnem usklajevanju in združevanju proizvodnih zmogljivosti; tako njenih lastnih kakor tudi onih zunaj njenih področnih meja. Teža takšnih razprav pa bi morala sloneti na ugotavljanju možnosti, kaj to področje lahko objektivno da več in kaj objektivno manj kot je oziroma bo predvideno v dolgoročnem načrtu razvoja Slovenije kot celote. In še! Kako tisto več, če je gospodarsko in družbeno potrebno, še nadalje spodbujati in tisto manj, če je to koristno, napraviti večje. Nedvomno je to tudi ena izmed pomembnih nalog nedavno ustanov-

ljenega medobčinskega sveta gorenjskih občin.

Zamisel o dolgoročnem razvoju Slovenije vključuje predvidevanje, da se bo udeležba industrije pri ustvarjanju družbenega produkta zmanjšala, vendar bo še vedno znašala okrog 50 odstotkov (Mimogrede! Iz uradnih statističnih virov povzema-mo, da je delež industrije pri ustvarjanju družbenega produkta že vse od leta 1963 pod 50 odstotki.) Kakšno stopnjo razvoja industrije naj predvidevajo gorenjske občine, kako hitro razvijati terciarne dejavnosti, kako razviti turistično dejavnost — vprašanja, ki bodo slej ko prej terjala odgovor, bi lahko nitali v nedogled. Nedvomno nam tu ne gre v prvi vrsti za golo izračunavanje pogosto suhoparnih števil o obsegih posameznih kazalnikov gospodarskega napredka, želimo predvsem odgovor v smislu opredelitve za posamezne preštudirane razvojne smeri.

Delež industrije pri ustvarjanju narodnega dohodka je z izjemo radovljiske občine (47,0 odstotka) v vseh gorenjskih občinah večji kot 50 odstotkov, in sicer: občina Jesenice 54,8 odstotka, občina Kranj 54,0 odstotka, občina Škofja Loka 55,1 odstotka in občina Trzin 72,8 odstotka. V celotnem narodnem dohodku Gorenjske pa je industrija udeležena s 54,6 odstotka. (Podatki se nanašajo na leto 1967, ker je to zadnje leto, za katerega imamo že sedaj metodološko primerljivo urejene statistične podatke). V istem časovnem razdobju pa je delež industrije v narod-

nem dohodku Slovenije znašal le 40,3 odstotka, torej skoraj 15 odstotkov manj kakor na Gorenjskem.

Dokaj pod republiškim prečjem pa je Gorenjska glede deleža kmetijstva in gospodarstva pri ustvarjanju narodnega dohodka. Medtem ko znaša ta delež za republiko 16 odstotkov, znaša za Gorenjsko le 11,1 odstotka, all po občinah: Jesenice 5,3 odstotka, Kranj 10,2 odstotka, Radovljica 16,7 odstotka, Škofja Loka 16,2 odstotka in Trzin 7,0 odstotka. Zanimiva je tudi primerjava deleža narodnega dohodka, ki odpade na trgovino in gostinstvo. Ta dejavnost je v slovenskem merilu soudeležena pri ustvarjanju narodnega dohodka z 22,4 odstotka, na Gorenjskem pa le s 17,4 odstotka (Jesenice 16,5 odstotka, Kranj 20,3 odstotka, Radovljica 20,4 odstotka, Škofja Loka 11,4 odstotka in Trzin 9,3 odstotka).

To je torej le nekaj kazalnikov, ki kažejo dokajšnjo odstopanja Gorenjske od republiškega prečja. (Seveda je res, da so razlike tudi med samimi gorenjskimi občinami.) Lahko bi našli še nekatere. Tako je na primer predvideno, da bo leta 1985 v Sloveniji le še 15 odstotkov kmečkega prebivalstva. Že danes pa je v jeseniški občini le 2,5 odstotka kmečkega prebivalstva, v kranjski občini 10,0 odstotka, v občini Radovljica 10,8 odstotka, v občini Trzin 2,8 odstotka; največji delež kmečkega prebivalstva pa ima škofjeloška občina (21,0 odstotka).

ABC

no kegljišče. Naročili bomo dokumentacijo za gradnjo novega hotela v Kamniku in raziskavo potoka Vaseno v Tuhinjski dolini glede termalne vode. Če bi raziskave potrdile naše domneve, da se pri Vaseno da črpati topla voda, bi se kasneje pogovorili o turističnih objektih, ki naj bi jih tod zgradili.

MODERNIZACIJA INDUSTRIJE

Ogromno investicijo ima v načrtu tovarna Stol: predvidevajo investicijo v znesku 1,7 milijarde S din.

Tovarna Alprem se bo preselila iz dosedanjih prostorov. Zgradili bodo novo halo. Živilska industrija ETA ima v načrtu nabavo novih strojev v znesku 250 milijonov S din, Titan pa za 600 milijonov S din. Podjetje »Kamnik« bo z investicijo v vrednosti 700 milijonov S din dal v pogon bivšo tovarno kovanega orodja (ki je bila po reformi likvidirana). Nove stroje namerava kupiti podjetje Svit. Svilanit je zaključil veliko investicijo v znesku 700 milijonov S din za novo halo in moderne stroje. Tudi Tovarna usnja je lani kupila novih strojev za 500 milijonov S din. Rudnik kaolina je lani naročil raziskave in kupil nove stroje za 250 milijonov S din.

V Kamniku ni skladišč. Zato je pomembna odločitev trg. podjetja Kočna, da se bo letos lotilo gradnje skladišč v vrednosti 600 milijonov S din. Poleg tega Kočna gradi dve novi trgovini, in to v Mostah in v Smarci.

Kamniška industrija je pomembna glede izvoza. Izvozimo za približno 6 milijonov dolarjev, od tega 95 odstotkov na konvertibilni trg.

OBJAVA

Postaja milice Škofja Loka je našla več predmetov, ki so bili v poletnem času v letu 1969 vzeti iz osebnega avtomobila znamke fiat 750. Avtomobil ni bil zaklenjen in je stal ob reki Sora v vasi Lipica pri Šk. Loku.

- Predmeti: 1. rezervno kolo avtomobila fiat 750 z rumenim obročem in novo gumo, 2. etui za prvo pomoč voznikov motornih vozil, 3. dvigalo za osebni avto, 4. garnitura ključev v polivinilasti škatli, 5. ključ za snemanje avtomobilskih koles, 6. črpalka za mazanje avtomobila in še nekaj avtomobilskih ključev,

so shranjeni na uradu za najdene predmete SO Škofja Loka.

Vse občane, ki so zainteresirani in so morda omenjeni najdeni predmeti njihova last, naj se za podrobnejše informacije obrnejo direktno na PM Škofja Loka.

PAVILJON
MURKEza vašo
belo
kuhinjočrna
ETERNA
posodaNa spomladan-
skem
gorenjskem
sejmu v KranjuKulturna skupnost
naj se razvije v resnično
samoupravno skupnost

Pred skoraj štirimi meseci, 3. decembra 1969, so v Kranju ustanovili prvo kulturno skupnost v Sloveniji. 35-članska skupščina kulturne skupnosti je sprejela statut in izvolila izvršni odbor. Za predsednika je bil izvoljen 26-letni PETER OGRIZEK. Vabilu, da za bralce Glasa odgovori na vnaprej postavljena vprašanja o kranjski kulturni skupnosti, se je tov. Peter Ogriček z veseljem odzval.

● Prosim te, če bi najprej orisal poglobitve cilje kulturne skupnosti na splošno.

Zelo splošno: glavni cilj kulturne skupnosti je uresničitev programa razvoja kulture v naši občini, ki ga je sprejela skupščina občine Kranj. Ta program pa postavlja tri poglobitve naloge: zagotovitev samoupravnega položaja kulture, boljše materialne osnove s stalnimi in stabilnimi viri in bogatejšega kulturnega življenja.

● Kako so v kranjski občini potekale priprave za ustanovitev kulturne skupnosti?

Potreba po ustreznem samoupravnem organizmu na kulturnem področju se je pokazala že pred leti med razpravo o programu nadaljnjega razvoja kulture v kranjski občini. Zato je bil tudi prvi naslednji korak po sprejetju programa imenovanje iniciativnega odbora za ustanovitev kulturne skupnosti. Ta je potem organizacijsko in kadrovske pripravil vse potrebno, da so organi kulturne skupnosti lahko začeli delati. Iniciativni odbor je pri tem imel vso politično, strokovno, moralno in materialno podporo celotne občinske skupnosti od skupščine in družbenopolitičnih organizacij pa do občanov, društev in poklicnih kulturnih institucij.

● Ponekod so mnenja, da bi v skupščini kulturne skupnosti moralo biti več kot polovica ljudi, ki se aktivno (profesionalno in amatersko) ukvarjajo s kulturno dejavnostjo. Kakšno je tvoje mnenje?

Kolikor to mnenje ne skriva v sebi parole: »Kulturo kulturnim delavcem!« potem nimam ničesar proti taki večini. V kranjski kulturni skupnosti je med 35 člani skupščine 20 kulturnih delavcev (7 poklicnih in 13 amaterskih). Vendar vprašanje večine kulturnih delavcev v najvišjem samoupravnem organu kulturne skupnosti ni najbolj bistveno. Bistveno je, da se vsi interesi, ki obstajajo na področju kulture, to se pravi interesi občana in delovnega človeka, poklicnega in amaterskega kulturnega delavca, gospodarskih organizacij, občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, enakopravno obravnavajo, se usklajujejo in združujejo v skupen družbeni

interes. V takem demokratičnem in samoupravnem kontekstu je potem vprašanje razmerij bolj ali manj nepomembno, ker ni strahu, da katerikoli interes ne bo upoštevan.

● S programom razvoja kulture v kranjski občini je predvideno tudi združevanje poklicnih in amaterskih kulturnih delavcev v strokovnih centrih. Ali to pomeni, da bodo posamezne kulturne skupine, ki sedaj delujejo v okviru kulturnih društev, z ustanovitvijo strokovnih centrov vključene v ustrezne centre, ali pa bodo še naprej delovale v okviru kulturnih društev in jim bodo centri nudili le strokovno pomoč?

Namen združevanja poklicnih in amaterskih kulturnih delavcev v strokovnih centrih je vsaj dvojen: prvič, da zagotovijo višjo kvaliteto dela v društvih in drugič, stalno odprto poklicnih kulturnih ustanov k delovnemu človeku in občani. In to na vsem občinskem območju, ne le v mestu! Zato pride v poštev samo druga od omenjenih možnosti, torej da kulturne skupine še naprej delujejo znotraj posameznih društev in da jim centri nudijo vso potrebno strokovno pomoč. Gre tudi za zapolnjevanje praznega prostora, ki večkrat nastaja zlasti pri idejni usmeritvi posameznih društev, in ki ga tudi ZKPO kljub svojemu prizadevanju ni vedno uspela zapolniti.

● Slišati je mnenje, da je sedanja občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij z ustanovitvijo kulturne skupnosti »država v državi«. Kakšno je tvoje mnenje?

Mislim, da to ni točno. Program razvoja kulture, ki ga je sprejela skupščina občine Kranj, poudarja, da je nadaljnji razvoj kulture posebno zunaj mestnega območja v veliki meri odvisen od nadaljnjega razvoja amaterskih kulturnih organizacij. Tu ostaja ZKPO še vedno družbena organizacija, ki v najrazličnejših oblikah združuje amaterske kulturne organizacije in posameznike.

So pa okrog tega zelo različna mišljenja, od takih, ki menijo, da se vloga zveze kulturno-prosvetnih organizacij z ustanovitvijo kulturne skupnosti v ničemer ne spremeni, pa do tako ekstremnih, ki bi jo radi kar ukinili. Prepričan sem, da bo

tu praksa dokazala, kdo ima prav, kajti z nekimi miselnimi konstrukcijami, brez upoštevanja sedanjega stanja, bi napravili več škode kot koristi. Bistveno pri vsem tem je, ali se bo kulturna skupnost lahko razvila v resnično samoupravno skupnost in v avantgardo na celotnem področju kulturnega življenja. ZKPO je pri tej težnji lahko samo v oporo, nikakor pa ne v škodo.

● Cilj kulturne skupnosti je med drugim zagotovitev trajnih in stabilnih virov financiranja kulturnih dejavnosti. Katere sklepe je občinska skupščina že sprejela za uresničitev teh ciljev?

Skupščina občine Kranj je konec decembra lanskega le-

ta sprejela odlok, ki od 1. januarja 1970 ureja financiranje kulturnih dejavnosti. Po tem odloku se steka v sredstva za kulturno dejavnost 0,2 odst. prispevkov od osebnega dohodka iz delovnega razmerja, 4,5 odst. prispevkov iz dohodkov od zasebnih dejavnosti, kakor tudi 10 odstotkov občinskega prometa davka od prodaje blaga na drobno. Tako zbrana sredstva pripadajo kulturni skupnosti in bodo letos znašala predvidoma 2,3 milijona dinarjev, kar predstavlja 20% povečanje v primerjavi z lanskim letom. Razen tega obstaja zunaj sredstev kulturne skupnosti še 0,9 milijona dinarjev za razne investicije, vzdrževanje kulturnih domov ipd.

● Se eno vprašanje: ali bi bilo na Gorenjskem smotno ustanoviti eno kulturno skupnost oz. kakšno drugačno medobčinsko telo pri uresničevanju konkretnih akcij regionalnega pomena?

Mislim da in tudi naš statut predvideva, da se posamezne kulturne skupnosti združijo pri uresničevanju konkretnih akcij skupnega pomena. Na Gorenjskem je namreč več dejavnosti, ki segajo prek občinskih meja, na primer spomeniško varstvo, muzealstvo, študijsko knjižničarstvo, tako da bi bilo potrebno neko medobčinsko telo, ki bi usklajalo in usmerjalo dejavnosti regionalnega pomena ter združevalo tudi sredstva za posamezne akcije.

D. Stanjko

JELOVICA

ZAKAJ
OKNA VRATA „JELOVICA“?

Turistično prometno podjetje **CREINA** Kranj

vas vabi na
prvomajski
izlet

V BUDIMPEŠTO

od 1. do 3. maja
1970

INFORMACIJE:

turistična poslovalnica
CREINA KRANJ,
Koroška c. 8,
telefon 21-022

CREINA

Trio Lorenz v Kranju

V petek, 3. aprila, ob 19.30 bo v veliki renesančni dvorani v mestni hiši (Dolinarjeva galerija) koncert klavirskega tria bratov LORENZ v instrumentalni sestavi: klavir, violina in violončelo. Trio Lorenz je umetniško že tako izpopolnjen, da danes sega v sam vrh slovenskih reproduktivnih umetnikov. Zelo uspešno pa ne nastopa samo na domačih koncertnih odrih, temveč dobiva vse priznanje in pohvalo tu-

di na svojih gostovanjih v inozemstvu.

Po nadvse uspelem solističnem koncertu mezzosopranistke Sabire Hajdarovič in pianista Marijana Lipovška, ki je bil 18. marca 1970 v Kranju, bo vsekakor koncert Tria Lorenz za ljubitelje glasbene umetnosti nadvse prijeten umetniški dogodek. Isti večer pred koncertom ob 19. uri pa bo v mestni hiši otvoritev razstave del akademskega kiparja Milligaja Dominka. -ar

KŽK Kranj
OBRAT KLAVNICA

razpisuje

več učnih mest
za vajence mesarske stroke.

Pogoj za sprejem je uspešno zaključena osemletka. Prijave sprejema uprava obrata Klavnice — Kranj, Maistrov trg 7.

Varstvo narave in turizem

21. marca je Turistična zveza v Škofji Loki priredila predavanje »Varstvo narave in turizem«. Predaval je znani strokovnjak za varstvo narave Mirko Šostarič iz Zaveda za spomeniško varstvo v Mariboru.

Turistična zveza se zaveda pomena varstva narave tudi za bodoči razvoj turizma na področju občine. Zato je ob sprejetju zakona o varstvu narave pripravila poleg predavanja še razgovor predstavnikov zainteresiranih organizacij in posameznikov s predavateljem na navedeno temo.

Razgovor je pripomogel k boljšemu urejanju problemov s področja zavarovanja narave v bodoče, izvajanju zakona o varstvu narave, opozoril na težave, ki pri tem nastajajo in podal sugestije za uspešnejše bodoče delo.

Vabilu so se odzvali planinci, taborniki, lovci, ribiči, gozdarji, turistični delavci in gostinci, uslužbenci občinske uprave in drugi, ki imajo neposreden stik z naravo, ali pa je njihovo delovno področje kakorkoli povezano z njo. Žal pa prosvetnih delavcev skorajda ni bilo.

Predavanje in razgovor sta pokazala kako nujno je potrebno posvečati varovanju narave kot celote in njenih posameznih delov vse večjo pozornost. Posebno pa velja to še sedaj ob prizadevanjih za razširitev turističnega gospodarstva. Zato se mora v sodobnem pojmovanju razširiti misel o potrebi varovanja narave od tistih strok, ki

imajo največ neposrednih stikov z naravo, vse bolj tudi na druge in ostala področja ter jih je treba vključiti v ta prizadevanja. Udeleženci so bili edini v tem, da si podobnih pobud še želijo.

inž. Brank R.

TV - srečolov

Televizija. Zabava. Informacija. Gledanje. Poslušanje. Sprostitev...

Je moč zapisati še kaj? Prav gotovo bi ob televiziji, njenem programu, njenem komunikativnem območju, njeni odmevnosti in njeni preproščini lahko zapisali še marsikaj. Toda zdi se mi, da je kar v zgornjih petih besedah zapisano, seveda povsem poenostavljeno, njeno temeljno bistvo.

Ta množični komunikativni medij, ki ga pri nas poznamo šele dobrih deset let, je prevzel vlogo informatorja in zabavnika. Ljudje, nepopisna množica ljudi, se je navezala nanj.

Televizija omogoča lagodnost. Zadovoljuje željo po informiranosti, reši nas obiskovanja muzejev, gledališč, koncertnih dvoran, branja časopisov, napornega prebiranja knjig in prehlada, ki bi ga dobili, če bi dve uri gledali nogometno tekmo v mrazu in vetru. Tako televizija odrešuje, sprošča, omogoča in kar najenostavneje zadosti našim željam in potrebam.

TV program gledamo in poslušamo. Večer za večerom, leto za letom. Tako postaja ta program del nas. Naše misli so misli tistih, ki program posredujejo, ga sestavljajo in nam ga ponujajo. Informacija, ki nam jo daje televizija, ni popolna, je delna! Pa kaj? Čas je takšen, da si le s težavo zamišljamo človeka, ki bi imel ob vsaki stvari svoje lastno mnenje, svojo lastno, ustvarjalno misel.

TV program je namenjen vsem in vsakomur. Zato poenostavlja, skuša doseči nivo gledalca in le redkokdaj se zgodi, da gledamo oddaje, ki bi ne bile poplošene, ki bi ne poenostavljale in ne pristale na nivo poprečne, velikokrat kar banalne informacije.

Stiristo tisoč pisem, ki so baje prispela ob nekem kvizu v redakcijo oddaje, priča o moči, sili in goltanju. Goltanju gledalcev, spreminjanju TV naročnikov v nepregledno reko denarja željnih ljudi. TV kviz je skušal rešiti tudi to težavo gledalcev. Rešil naj bi jih, poleg vsega ostalega, tudi denarnih, materialnih zadreg. Seveda, kar najbolj enostavno in preprosto.

Zal! Odrešenih je bila le peščica. In zdi se, da je TV igra, v kateri le redki dobijo. Srečolov! Namenjen vsem. Morda prav kvizi razkrivajo njeno lažno naravo.

B. Sprajc

PRESENEČENJE

Numizmatiki, zbiralci dragocenosti, petični in malo manj petični, pozor! Obogatite si svoje kolekcije z jubilejnimi zlatniki in srebrniki, ki jih je v počastitev II. zasedanja Avnoja izdala Narodna banka Jugoslavije. Celo na fotografiji so izredno vabljivi, kajne? Toda, če bi slišali njih zven, najbrž ne bi več kaj dosti pomišljali. Tistile najmanjši tudi za vaš žep ne predstavljajo katastrofe: srebrnik stane le 20 dinarjev, cekin pa — kot se pač cekinu spodobi — 100 dinarjev.

GORENJSKA KREDITNA BANKA

Uporabnost obsevanja v kmetijstvu

V poljedelstvu vse bolj uporabljajo obsevanje z gama in röntgenovskimi žarki, da bi se dobile drugačne vrste rastlin oziroma ustreznejši tipi za posamezna področja. Tako je na primer švedskim strokovnjakom uspelo dobiti nove sorte ječmena s kratkim stebлом, ki ne plega. Na Japonskem in na Filipinih prav tako že goje riž s krajšimi bilkami. Nekateri jugoslovanski znanstveniki pa skušajo z novimi metodami povečati količino proteina v pšenici. Obsevanje rastlin so uporabili tudi Holandci pri cvetlicah. Pod vplivom žarkov so nastale nove oblike cvetlic in nove barve.

Živalsko tkivo za človeka

V neki ameriški bolnišnici v New Brunswicku so uspeli pozdraviti pacienta tako, da so obolelo arterijo v nogi zamenjali z živalskim tkivom. To je bilo prvič, da je taka operacija s presajanjem živalskega tkiva na človeka uspela. Vendar pa poudarjajo, da bo število te vrste operacij omejeno predvsem na zamenjavo arterij ter pri nekaterih neozdravljivih boleznih.

Uspeh »prepovedane« cigarette

Odkar veljajo v ZDA, na Švedskem in v Avstriji prepovedi reklamiranja tobačnih izdelkov, so predvsem z zdravstvenega vidika dosegli že lepe uspehe. Na cigaretah namreč tudi piše, da je kajenje škodljivo, razen tega pa je prepovedano kajenje v javnih prometnih sredstvih in zaprtih prostorih. Prepoved kajenja velja tudi za mladino do 16. leta starosti. Po podatkih svetovne zdravstvene organizacije je v času, odkar velja prepoved, nehalo kaditi okoli milijon ljudi v Veliki Britaniji.

Stanovanje zastonj

Od meseca oktobra naprej prebivalci Kube ne bodo več plačevali stanarine. Vzdrževanje stanovanj kakor tudi nove gradnje bo prevzela država. Stanovalci bodo dobili stanovanja po prioritetenem redu. Prednost bodo imele številnejše družine.

Največ ločitev v SZ

V demografskem letopisu združenih narodov najdemo podatek, da je največ zakonskih razvez v Sovjetski zvezi. Na drugem mestu so ZDA, na tretjem pa je Madžarska. Najmanj ločitev pa je na Portugalskem ter v Severni Irski, slede pa države Latinske Amerike.

Cigarete in rojstva

Zdravstveni svetovalec v britanski vladi Georg Godber meni, da kajenje cigaret zmanjšuje prirastek britanskega prebivalstva. Po njegovem mnenju je kajenje zelo nezaželena oblika kontracepcije, nezdav pojav, zaradi katerega se v Veliki Britaniji manjša prirastek prebivalstva.

Razen tega pa cigarete vplivajo tudi na pogostost bron-

hitisa, celo bolj kot onesnaženo ozračje. Bronhitis onesposobi za delo vsako leto 45.000 ljudi v Veliki Britaniji. Večina obolenj pa je posledica kajenja. Godber tudi trdi, da je vzrok preranim smrtnim primerom zaradi srčnih bolezni in krvnega obtoka prav nesrečna cigareta in ne prehrana kot so mislili do sedaj. Na leto umre v Veliki Britaniji zaradi srčnih bolezni 75.000 ljudi.

Razpisna komisija pri podjetju KOMPAS LJUBLJANA, razpisuje prosta delovna mesta
ZA POSLOVALNICO NA BLEDU:

1. referenta

za delo na »šalterju«

2. referenta

finančne stroke

Za obe delovni mesti je potrebna srednja strokovna izobrazba in znanje enega tujega jezika.

S stanovanjem podjetje ne razpolaga. Osebnih prejemkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Ponudbe s potrebnimi dokazili je treba poslati na naslov: KOMPAS POSLOVALNICA BLEDO.

KRVOSES 42

Hamilton Burger se je zmagoslavno okrenil k Masonu in se pretirano globoko priklonil. »In zdaj, Mr. Perry Mason, lahko po mili volji sprašujete pričo!«

»Trenutek, gospod javni tožilec!« je dejal sodnik Strouse. »Vašega načina nastopanja ne morem odobravati! Kaj takega ne morem dovoliti!«

»O, prosim, oprostite, vaša milost!« je dejal Hamilton Burger. »Najbrž bom prav kmalu lahko, če dovoli visoko sodišče, razkril, kaj se je godilo z dokaznim materialom. Zaenkrat pa bomo z največjim zadovoljenjem prisluhnili vprašanjem, ki jih namestava Mr. Mason zastavi priči in se radoval tega, kar bo prišlo na dan. Sicer pa še enkrat prosim oprostitev, vaša milost!«

»Začnite s svojim zasliševanjem!« je dejal sodnik Masonu.

Mason se je počasi dvignil in motril Morrisona Bremsa.

»Ste bili pravzaprav že kdaj kaznovani? Mr. Brems?« Brems se je zganil kot da ga je Mason udaril.

Hamilton Burger je planil pokonci in kričnil: »Vaša milost, to je absolutno proti zakonu!«

»Na vsak način je dovoljeno, ozirati se na to, da je kaka priča že bila kaznovana!« je dejal Mason.

»Seveda, seveda, lahko se ozirate!« je kričal Burger. »Toda vprašati tega ne smete, če nimate posebno tehtnega razloga, da to upoštevate pri obrambi! To ni dovoljeno! To je...«

»Če bi, recimo, priča zdaj odgovorila na vprašanje, potem...« je dejal Mason.

»To ni dovoljeno! To je proti zakonu!«

»Ugovoru se ne ugodim!« je izjavil sodnik Strouse. »Priča naj na vprašanje odgovori!«

»Prosim, mislite na to,« je dejal Mason Morrisonu Bremsu, »da izpovedujete pod prisego. Vprašam vas torej, ali ste bili že kdaj kaznovani?«

Brems, ki je še pred nekaj trenutki samozavestno motril Masona, je zlezal zdaj nekako sam vase. Nervozno se je premikal na stolu semtertja. V dvorani je zavladala tišina, kot v mrtvašnici.

»Ste torej bili kaznovani, ali ne?«

»Da.«

»Kolikokrat?«

»Trikrat!«

»Ste se kdaj posluževali skrivnega imena Harry Elston?«

Priča se je obotavljala.

»Prisegli ste!« je dejal Mason. Strokovnjak za pisavo bo preveril vaš rokopis. Temeljito torej premislite, preden odgovorite!«

»Na to vprašanje ne bom odgovoril,« je dejal Brems, ki se je obupno trudil, da bi v tem dvoboju ne podlegel,

»ker bi to utegnilo postati za me obremenilno.«

»Ali ste 7. aprila tega leta svojo sodelavko Grace Compton, ki se je 6. aprila kot Mrs. Wilfred zadrževala v bungalovu 16 vašega motela Pri mirnem počitku, obiskali v njenem stanovanju in jo pretepli, ker je govorila z menoj? Preden odgovorite na to vprašanje, Mr. Brems, bi vas rad opozoril, da sem dal zastražiti s privatnimi detektivi tako Miss Compton samo kot tudi hišo, kjer je stanovala. Poleg tega so bile opazovane vse osebe, ki so bodisi vstopile v hišo, bodisi šle iz nje. Dalje bi vas rad obvestil, da Grace Compton v Acapulcu dosežem lahko, kadar hočem. Odgovorite tedaj na moje vprašanje!«

»Ne bom odgovoril na vprašanje, ker bi me odgovor utegnil obremeniti!«

Mason se je obrnil na sodni dvor ter z očmi preletel vrste porotnikov, ki so odprtih ust, sklonjeni naprej sedeli na svojih sedežih.

»Vaša milost,« je dejal. »Predlagam, da se obravnava odloži, dokler ne dobimo razsodbe policijskega strokovnjaka glede prstnih odtisov. Medtem pa ima policija priložnost poiskati nove podatke o umoru.«

Po teh besedah se je Mason spet usedel na svoje mesto.

Z ozirom na nastalo situacijo bomo z razpravo nadaljevali ob 14. uri, je proglasil sodnik Strouse.

21.

Steward Bedford, Della Street, Pavel Drake in Perry Mason so združno sedeli v Masonovi pisarni. Bedford si je mel oči. »Ti preklicani novinarski fotografi! Tako so me oslepili s svojim fotografiranjem, da me še zdaj sčeme oči.«

»To bo kmalu prešlo!« je dejal Mason. »Toda morda bo boljše, če vas Pavel Drake potegne domov.«

»To ni potrebno. Moja žena je že na poti sem. Toda povejte mi vendar, Mason, — kako za vraga ste zvrtili, kaj se je res bilo zgodilo?«

»Imel sem nekaj sledi, po katerih sem lahko šel. Izsiljevalci seveda niso mogli slutiti, da si boste izmislili tisto zgodbo o pobegu, potem ko naj bi bili povozili žensko. Toda končno je bilo potrjeno, da ste bili v motelu, kjer so vam pač pobrali denar, ki ste ga morali plačati zaradi svoje žene. Zaradi tega je dal Morrison Brems, ki se je izigraval kot absolutno solidni lastnik motela, na protokol, da je videl žensko, ki je vohunila v bungalovu 12. Ko ste se odpeljali z Grace Comptonovo h kosilu, se je zazdelo Bremsu, da je prišel pravi trenutek za akcijo. Vsul je najprej uspalno sredstvo v whiskey, potem je z vašim revolverjem umoril Binneya

Denhama in končno je izpraznil skupni tresor. Domislili si je, da bi sum lahko podtaknil vam, ker je bilo takorekoč na dlani, da bi se utegnili odkriti izsiljevalca, ki je izsiljeval vas in ženo. Zaradi tega je Brems mislil tudi na to, da bi speljal sum tudi na vašo ženo. Iznašel je torej pripovedko o skrivnostni ženi, ki jo je videl priti iz bungalova št. 12. Nato je izredno natančno in podrobno opisal vašo ženo, tako da je moral vsakdo, ki jo je poznal vedeti, za koga gre pri tem.«

Toda, čakajte Mason, saj sem končno motel poiskal sam!«

Mason se je nasmehnil. »To se vam je tako zdelo. Če še enkrat natančno premislite, kako je vse potekalo, boste ugotovili, da vam je plavalaska v nekem natančno določenem trenutku rekla, da je zrak čist in da poiščite kak pravi motel. Prvi, mimo katerega ste peljali, je bil znamenjen, druge ali tretje vrste. To vam ni ugajalo in to so izsiljevalci vedeli že vnaprej. Naslednji je bil nato motel Pri mirnem počitku, in tam ste se ustavili. Če bi tega ne bili storili, bi vas bila plavalaska vseeno napotila tja.«

»Toda, kaj je bilo s prstnimi odtisi? Kako to, da se je Elza dala tako zmotiti?«

»Elza je bila prva, ki je nasledla Bremsovi pripovedki — in sicer na vso sapo. Kakor hitro ji je opisal tisto žensko, bi bila prisegla, da je bila v motelu vaša žena. Zdelo se ji je nekako utemeljeno, da je Binneya Denhama morala umoriti vaša žena. Toda odločila se je, da o tem ne bo črhnila niti besede, dokler ne bi postal vaš položaj pereč. Poslal sem jo torej v bungalov 12 nazaj, naj posname prstne odtise. Ostala je tam nekaj ur in je imela dovolj prilike, ne le zbrati prstne odtise, temveč jih tudi primerjati med seboj. Z drugimi besedami — primerjala jih je s svojimi lastnimi prstnimi odtisi in je z jezo ugotovila, da se ji ni posrečilo odkriti niti enega prstnega odtisa, ki ne bi izhajal od nje same. Na tihem pa je bila trdno prepričana, da je v tistem bungalovu morala biti vaša žena. Tisto, kar je storila nato, je bilo v danih prilikah povsem logično. Do vas so jo vezala globoka notranja čustva, medtem ko ji vaša žena nikakor ni bila blizu. Kljub vašim izrecnim navodilom, je vendarle shranila tiste prstne odtise, ki jih je bila posnela s hrbtne strani srebrnega pladnja. Iz motela se je torej peljala v svoje stanovanje, opremila je odtise s pladnja s številkami in jih s tistimi iz bungalova vred dala meni. Potem, ko so bili izločeni njeni lastni odtisi, so ostali samo tisti štirje, ki so izhajali od vaše žene. Elza iz tega ni nameravala kovati kapitala, dokler bi se vaš položaj nevarno ne zaostрил. Potem seveda je hotela s tistimi odtisi doseči, da bi vi ne bili obsojeni.

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

87

Organizirani slovenski proletariat razume pod pojmom narodnosti socialni, kulturni in etični pojav, ustvarjen v teku zgodovine na osnovi krvnega sorodstva do zavesti jezikovne in čustvene skupnosti in na težnji k enotnosti hotenja in dejanja. Zato slovenski socialisti smatramo narodnost kot nerazdeljen in nedotakljiv del popolne duhovne svobode, ki jo mora zagotoviti in varovati boj za splošno svobodo posameznika v okviru kolektivne organizacije, govori sodrug dr. Tuma. »Za nas slovenske socialiste je narod tista vrhnja sociološka zgradba, o kateri govori Karl Marx, zgradba, ki se je v naravnem gospodarskem razvoju izoblikovala v danem času in prostoru. Narod v nacionalističnem smislu je že zdavnaj reakcionaren, ker ga kot kulturno in čustveno silo izrablja vladajoči buržoazni razred za dosego svoje gospodarske ekspanzivnosti, torej za dosego imperialističnih ciljev buržoazije velikih in gospodovalnih narodov, obenem pa za socialno zaslužnjevanje lastnega ljudstva. Tudi to je že v prejšnjem stoletju spoznal Karl Marx in zato izpovedal, da narod, ki nacionalno zaslužnjuje drug narod, ne more biti svoboden.«

Take misli razpreda v svojem govoru sodrug dr. Tuma, prvi, ki je že ob prevratu opazil, kam bo slovensko socialno demokracijo pripeljalo sodelovanje v narodnem boju s slovenskima meščanskima strankama in ki se je sodelovanju slovenskih socialnih demokratov v narodnih svetih že ob ustvarjanju le-teh odločno postavil po robu. To je človek, ki je temeljito proučil in spoznal škodljivost imperialističnega nacionalizma velikih narodov, pa tudi slovenskega narodnjakstva, pri tem pa se zavedel že zdavnaj, da je rešitev nacionalnega vprašanja manjših in majhnih narodov možna le v socialistični preobrazbi sveta.

S tem pa dr. Henrik Tuma seveda ni protislovenski ali protijugoslovanski, kakor bi mu radi naprtili slovenski narodnjakarji in klerikalci. Ali ni prav on že ob uradni avstroogrski priključitvi Bosne in Hercegovine dejal, da je s tem avstroogrskim imperialističnim dejanjem stopila rešitev nacionalnega vprašanja slovenskih narodov v cesarstvu v ospredje, obenem pa naravnost preroško napovedal, da bi nerešitev tega vprašanja pomenilo razpad podonavskega cesarstva. Bil je eden tistih slovenskih socialistov, ki je v imperialistični politiki in trenju vesil videl nevarno kal svetovne vojne, ki je slabih šest let po tej njegovi izjavi res izbruhnila. Zato je že na VII. zboru Jugoslovanske socialno demokratične stranke zahteval, naj stranka zavzame taktiko boja proti meščanskemu nazadnjaštvu in boja za narodno in z njo združeno splošno samoupravo družbenega življenja. Brez te samouprave je podonavsko cesarstvo obsojeno na pogin, kar se je že uresničilo. Mimo tega je med slovenskimi socialisti prvi in še pred pisateljem Ivanom Cankarjem izpovedal proletarsko bistvo slovenskega naroda, ki naj bi se že zaradi tega pridružil mednarodnemu boju delavskega razreda za socialno osvoboditev, ker je prav tako kakor delavski sovražnik tudi slovenski sovražnik zaslužnjevalski mednarodni kapitalizem in imperializem.

— Ugotavljamo (je govoril že pred desetimi leti), da niti Slovenci, niti Hrvatje v monarhiji nimamo ne veleindustrije, ne veletrgovine, marveč da je oboje v rokah nemških, italijanskih in inozemskih delničarskih družb, torej v rokah mednarodnega delavskega in slovenskega sovražnika, zakaj ne samo slovenski delavec, marveč petindevetdeset odstotkov slovenskega ljudstva spada med odvisne izrabljane proletarske sloje. Socialni položaj slovenskega naroda ugotavljamo s stališča resnične slovenske stvarnosti, po prebivalstvu, ki je odvisna proletarska množica, pa naj bo to fabriški delavstvo, obrtno delavstvo, mestna služinčad, vaški hlapeci in dekle, mali posestniki, mali obrtniki, mali trgovci, učitelstvo, nižje in srednje uradništvo, vsi spadajo v proletarsko množico, odvisno in izrabljano s strani nemškega, italijanskega in mednarodnega kapitala...

Tako je govoril dr. Henrik Tuma pred desetimi leti in govori tudi sedaj. Res je, da je takrat predvideval socialno preobrazbo na ozemlju na-

rodnih samouprav in splošne uprave na podonavskem prostoru, ker je v njem gledal gospodarsko zaokroženost in gospodarsko osnovo za nadaljnji socialistični družbeni razvoj in procvit, do katerega bi lahko prišlo, ko bi se mednarodna socialna demokracija ob izbruhu vojne ravnala po protivojnih načelih, sprejetih na mednarodnih kongresih II. internacionale. Tak prostor bi bil boljši kakor kaka manjša gospodarsko nerazvita država, kakršna je zdaj po razsulu kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev ali Češka ali Madžarska ali mala Avstrija, v katerih segajo po oblasti pohlepni in nenasitni vršički pridobitniških meščanskih krogov, naslonjenih na stari tuji pridobitniški razred, izrabljajoči razbitost starega podonavsko-adrianskega prostora v male države tudi v boju proti revolucionarnemu hotelu delavskih in drugih izrabljanih množic v svojih državah in proti mednarodni organiziranosti in učinkovitosti revolucionarnih akcij, o čemer priča nedavni poraz madžarske delavske revolucije, ki je samo s solidarnostnimi stavkami delavstva novih sosednjih držav ni bilo mogoče rešiti ali socialistično revolucijo celo razširiti na te države in jo spremeniti v splošno evropsko ali celo svetovno revolucijo.

»Subjektivne sile — stare socialno demokratične stranke pod vodstvom starih reformističnih politikov so po krivdi le-teh odpovedale. Zato je meščanstvu, ali bolje kapitalističnemu vršičku meščanstva, uspelo uničiti socialistično Madžarsko, socialistično Bavarsko pa tudi druge manjše socialne revolte, ki bi lahko prerasli v splošno evropsko socialistično revolucijo. Zato se je treba znebiti reformističnega bremena in gnilobe in snovati nove revolucionarne stranke, ki ne bodo nikoli pristale samo na polovičarstvo in na negotove reformistične uspehe, v katere verjamejo ali, točneje, ki jih obljublja socialno demokratični reformistični ministri v meščanskih vladah, bodisi v Nemčiji, Avstriji ali kraljevini SHS, delavstvu in drugim delovnim slojem.«

Udeleženci, med njimi tudi Stefi, poslušajo Tumove besede. Večini delegatov je že na obrazih zapisano, da se z govornikom strinjajo, čeprav nekateri kolebajo na razcestju, na katerem se bodo morali odločiti za pot, ki jo odpira govornik, ali za pot, po kateri hodi Jugoslovanska socialna demokratična stranka v Ljubljani.

O začetkih železarstva v Kropi

Ljubljanski dnevnik Jutro je leta 1910 pribelil ljudsko pripoved o nastanku Kroepe. S to romantično zgodbo je hotel neznani avtor osvetliti preteklost kraja Kroepe. Sedaj 60 let star zapis te ljudske pripovedi se približno glasi takole:

»Pred več kot 400 leti je lovil po divjih gozdovih, kjer leži zdaj Kropa, neki radovljiški grof divjačino. Zasedoval je neko zver in vedno bolj in bolj lezel v goščavo. V bližini ni bilo nobenega človeškega bivališča. V hudem strahu je blodil po gozdu. Mučil ga je glad. Dva dni in dve noči je iskal prave poti, pa je ni našel. Ves truden je sedel na kamen in premišljeval o svoji nesreči. Sklenil je, da bo, če najde pravo pot iz goščave, sezidal na kraju, kjer je počival, znamenje, na nasprotnem griču pa cerkev, posvečeno sv. Lenartu. Kmalu je zaslišal šumenje potoka. Napotil se je ob vodi navzdol in kmalu našel svoje služabnike, ki so ga iskali. Vrnil se je domov in izpolnil obljubo. Na mestu, kjer je sedel in premišljeval svojo usodo, še danes stoji znamenje in zraven hiša, o kateri pripovedujejo, da je bila prva sezidana v Kropi. Ščasoma so se ljudje tu vedno bolj naseljevali, ker je bilo vselej — poleti in pozimi — dovolj vode.«

Razen te zgodbe ni najti nobenega drugega izhodišča o nastanku Kroepe. Manjkajo tudi podatki o pričetku železarstva v povirju Kroparice in v predelih jugovzhodne Jelovice. Po vseh pobočjih in planotah Jelovice so bobovec na površini, podruševce v humusu in rjavi železovec v kraških špranjah zelo zgodaj omogočili železarstvo. Ze dolgo pred samim nastankom Kroepe je na Jelovici in njenih pobočjih odmevalo orodje

rudarjev in se kadile preproste peči za taljenje železa. To so bile sprva do 1 m globoke in do 1 m široke kotanje, izkopane v zemljo in napolnjene z ogljem in s skrbno izprano in zdrobljeno železovo rudo. Močan pobočni veter je razpihoval skozi posebej za to izkopan jarek ogenj na dnu peči. Vročina je mehčala rudo in kaplje železa so se skupaj z zmehčanimi železnimi drobci nabirale na dnu v »volka«. Po 10 do 18 urah je »volk« dosegel težo do 30 kg. Večji del železa je pri tem ostal neizkoriščen v žlindri. Ena takih vetrnih peči je bila v Cutovem lazju ob Prijateljjevi jami v bližini planine Vodice. V začetku se je torej železarstvo razvijalo na pobočjih Jelovice visoko nad Kropo. To je bilo torej gozdno železarstvo, povezano s kopačijem in taljenjem rude v vetrnih pečeh, ni pa verjetno, da so takrat že predelovali železo v kovačnicah.

V 13. stoletju so preproste talilne jame zamenjale bolj izpopolnjene peči, zidane v obliki jaškov. Ogenj je ponekod še vedno razpihoval veter, drugod pa so že poznali preproste ročne mehove. Izkoristek je bil pri taljenju v teh pečeh večji in teža »volka« se je dvignila do 40 kg. Izpopolnjena vetrna peč pa je lahko obratovala le tam, kjer so bile na razpolago večje zaloge železove rude, ali pa na pristopnejših krajih, do koder prevoz rude in oglja ni bil pretežak. Tako mesto je »Dno« nad Kropo, prirodno stikališče jarkov in drič, ki vodijo iz gozdov Jamniške in Kroparske gore, iz Vodic in Planic v kotlino in »Dno«, kakor se reče kraju ob izviru Kroparice. Tudi v samem »Dnu« so bile nekdaj bogate rudne jame. In res so prav v »Dnu« 30. maja 1953 pri gradnji ceste iz Kroepe na Jamnik odkrili staro zidovje, ostanke plavža iz 14. stoletja. Pod vodstvom Tehničnega muzeja Slovenije so nato odkrili dolinski plavž, do tedaj le iz starih zapiskov poznano »Slovensko peč«, v kateri so talili rudo iz Jelo-

vice. Po hribovju od Kroepe do Železnikov, na Jamniku in na Stalci pod Kališami se še nahajajo ostanki stare žlindre iz nekdanjih »Slovenskih peči«. S prehodom gozdnega železarstva v dolino pa so bili postavljeni temelji za novo dolinsko železarsko dejavnost in ta čas lahko označimo za nastanek naselja KROPA.

Razmah železarstva so podpirali in pospeševali ortenburški zemljiški gospodje, ki so bili lastniki tega ozemlja in ki so si izgovorili dovoljenje za kopanje rude. V 13. zlasti pa v 14. stoletju so nastajala s privilegiji obdarjena železarska naselja kot na primer Kropa, Železniki, Jesenice in Mojstrana. Privilegiji so se nadalje razširili v rudarske rede kot npr. ortenburski za Jesenice iz leta 1381 in Fedinandov za Kropo iz leta 1550.

Z. Smitek
(Se nadaljuje)

Kropa iz druge polovice 17. stoletja (po Valvasorju)

(Nadaljevanje)

»27. januarja smo dobili obvestilo, da bodo v Dragi zasede. Napačno smo sklepali, da bodo zasede samo zvečer. Ob enajstih zvečer smo bili pri Vazarju zmenjeni z dvema kurirjema, ki sta nesla pošto pod Dobrčo. Kuharica Minka je hotela z nami, a ji tega nismo dovolili zaradi snega. Ko smo se spuščali v dolino, nismo slišali nobenega streljanja. Vazar je po bataljonskih kurirjih sporočil, naj nihče ne hodi v Drago, ker bodo policajci iz Poljč postavili zasedo.

Brezskrbno smo šli po poti, ker smo menili, da nas pri Vazarju čakata dva kurirja.

Jože Vidic

Zaseda v Dragi

Če bi jih napadli, bi slišali streljanje. Morali smo biti nekje blizu potoka, kjer smo se s hriba spustili v Drago, ko sta Negro in Janša padla v zasedo, pa zato nismo slišali strela.

Na čelu kolone je šel Ciril Štular, komandir kurirske postaje. Ko je bil Ciril dobrih pet metrov od Vazarjeve hiše, so zaregljale strojnice in brzostrelke skozi okno hiše in skrivališč okrog hiše. Pred menoj so vsi padli. Od nas ni nihče streljal, saj ni bilo časa. Poskakali smo v vodo in po mrzlem potoku bežali nazaj v Drago. Na nas so streljali tudi z brvi, ki pelje čez potok in razvalin

gradu Kamna. Tista sobotna noč je bila svetla, sijala je polna luna. V jasni januarski noči je bilo mraza najmanj 20 stopinj, mi pa smo po potoku bežali nazaj (Hrovatov oče, to je vrtnar Orbič, mi je ondan povedal, da je bilo tistega jutra točno 17 stopinj mraza, ker vedno meri temperaturo).

Kar nas je ostalo živih, smo vsi premočeni prišli nazaj v karavlo, kjer sta kuharica in Rjavčev Tonček obupno jokala. Vso noč nismo več spali. Nismo vedeli, ali je bila samo zaseda ali pa je bil to začetek hajke. Zjutraj smo zagledali borce tretjega bataljona, ki so šli po mrtve tovariše. Šel sem z njimi. Videl sem vseh 13 mrtvih. V Dragi sva se ob mrtvih tovariših srečala tudi z očetom, ki je prihitel pogledat, če sem med padlimi tudi jaz.

V Gorici pri Radovljici sem obiskal dva preživela kurirja kurirske postaje G-14, in sicer Antona Avseneka-Rjavčevega in Franca Reša. Takole sta pripovedovala:

»Za kurirsko postajo G-14 je bila sobotna noč od 27. na 28. januar 1945, leta usodna. Te noči smo izgubili sedem tovarišev. Niti prej niti pozneje, vse do osvoboditve ni iz naše kurirske postaje nihče več padel. Bila je svetla in jasna noč. Snega je bilo skoraj meter. Po dolini Drage je po hrano šlo 11 kurirjev, spotoma sta se nam pridružila še dva člana partizanske tehnike, na smučkah pa nas je prehitel Naglič z Bleda.

Kolono je vodil Ciril Štular iz Palovč. Zaradi mraza je imel zavihan ovrtnik in roke v žepu, prek prsi pa mu je visela brzostrelka. Za Cirilom je šel Alojz Pintar iz Zapuž, potem pa Mirko Kucman. Ko so Nemci vžgali, je takoj padlo vseh prvih pet kurirjev v koloni, drugi pa smo poskakali v potok in zbežali nazaj.

(Se nadaljuje)

Ivan Jan

Iz kronike kokrškega odreda

11

Tako so tudi boljše spoznavali svoje sektorje in se laže in hitreje prilagajali potrebni taktiki in trenutnim potrebam na terenu. To je bilo pomembno zlasti zaradi tega, ker je bilo na razmeroma majhnem ozemlju poleg orožniških in policijskih postojank tudi cela vrsta že obstoječih in še nastajajočih domobranskih enot.

Bataljoni so se še vedno zadrževali v gozdovih strmih Karavank in Kamniških planin in taborili zunaj. Le za kak dan so se naselili pri kakem osamelem kmetu, kot npr. pri Gabrcu ali Pavšlju nad Lomom na severni strani Storičica.

Dolina je bila tako zelo oddaljena od partizanskih taborišč, vendar je bilo to pri vsakem bataljonu malce drugače. Za vse pa velja, da je bila višinska razlika med taborišči in operativnim področjem v dolini zelo velika — tudi do 1000 metrov. Zato je bil sestop v dolino ne le dolgotrajen in naporen, temveč vedno zvezan z nevarnostjo, da ta ali ona partizanska kolona na robu gozdov in na prehodih v ravnino ne bo nenadoma napadena. Zaradi tega so vse enote odreda vseskozi ne prestanto morale skrbeti za varnost oziroma nikoli niso smeli pozabiti na konspiracijo. Kako je bilo po bataljonih?

— v tem času je bil najbližje dolini I. bataljon, ki se je zadrževal pod Stolom. Toda tudi ta je ob vsakem sestopu iz strmin in gozdov v dolino moral pošiljati naprej obveščevalce, dobre patrulje in predhodnice ter se gibati v raztegnjeni koloni;

— II. bataljon se je zaradi težavnosti terena moral zadrževati najbolj oddaljen od doline. Ta se je gibal v dolini Kokre in pod Kravcem, včasih pa je moral priti tudi na območje Storičica. Višinska razlika med dolino in taborišči je bila tako velika, da so za posamezne akcije včasih potrebovali tudi po več dni. Poleg tega se je moral bataljon včasih umakniti ne le v višavje, temveč tudi globlje proti avstrijski meji. Zlasti na tem območju je bilo treba vse do konca vojne strogo upoštevati pridobljene izkušnje konspiracije: upoštevati, da je v dolini pod Kravcem in Storičicem celo vrsto domobranskih in drugih postojank, da ljudje na tem trikotu niso naklonjeni NOB, ali pa so ustrašeni, upoštevati je bilo treba, da se je enota morala prehranjevati z akcijami sama in da je bila tako vsaka prehranjevalna akcija hkrati tudi vojaška;

— najmlajši — III. bataljon se je zadrževal v okolici Dobrče in Storičica. Zdej je bil bližje, zdaj dalj od doline, vendar tudi zanj v glavnem veljajo podobne oznake.

V zvezi s temi dejstvi pa je za vse — seveda za nekatere bolj za nekatere manj — veljalo:

— kuharji so skoraj vedno morali dobro paziti, da se iz taborišča ne bi kadilo. Zato je bilo treba skrbeti za suha in predvsem bukova drva;

— pogosto je bilo treba menjavati kraje taborišč, ker so kljub skrbnosti vedno ostali še kakšni sledovi. Poleg tega je od časa do časa kak novinec tudi dezertiral, ali pa so se posamezniki tedaj, ko so bili v dolini med ljudmi, obnašali neprevidno ter povedali več, kakor bi smeli. Taka nehotena razkrivanja tajnosti so sledila zlasti zato, ker so za številnimi novinci polvedovali njihovi svojci in — nič hudega sluteč — je glas o zadrževanju te ali one partizanske enote v določenem kraju, prišel do sovražnikovih ušes;

— vso jesen in vse do konca vojne — in celo iz dneva v dan bolj — je bilo treba skrbeti za neposredno varnost z dobro postavljenimi stražami. Te pa so bile uspešne le, če so v okolico in v dolino

odhajali tudi državni in iznajdljivi obveščevalci ter izvidniki;

— vse do konca vojne — in ne le takrat — je bilo treba dostikrat brisati sledove, pa naj bo to v listju, po ilovnatih poteh ali kjerkoli drugod. Posebno pa je to veljalo za zimski čas, kajti sledovi v snegu so bili najnevarnejši.

Vse naštetost bi bilo morda za druge kraje, zlasti za tiste, kjer so se zadrževale regularne enote, ki so bivale v glavnem po naseljih, zelo čudno, kajti to je bila že jesen 1944, ko je bil velik del Jugoslavije že osvobojen in ko je bila osvobodjena tudi že jugoslovanska prestolnica.

Toda prav zaradi tega obdobja in zaradi bližanja front proti Rajhu, je bilo v tem kotu in na razmeroma majhnem koščku zemlje, vse več sovražnikovega vojaštva. Gostoto sovražnikovih enot pa so povečevale še domobranske posadke. Zato so bile na tem predelu sovražnikove očistevalne hajke vse pogostejše.

Te so imele nalogo, da zavarujejo premlke nemških enot in da zagotovijo varnost in dejavnost večjih enot. Prav zaradi tega zgoščevanja nemških in kvilinskih sil na tem območju, je bilo delovanje tako partizanskih enot, kot terenskih organizacij — seveda s precejšnjimi razlikami — dosti oteženo. Člani OBKOM za Gorenjsko, kot npr. France Perovšek, ki je nekajkrat prišel na levi breg Save, so s tovariši, s katerimi je obiskal politične organizacije in odredne enote, vselej krepko občutili, da so razmere v Karavankah, pod Storičicem in Kravcem vse nekaž drugače kot na desni strani Save, se pravi v Jelovici in naprej. Če so bile razmere na Gorenjskem zaradi goste okupatorske mreže, podprte z domobranskimi postojankami v celoti za bojevanje in delovanje partizanov vseskozi dokaj težavne, je to še posebej veljalo za predel vzhodno od Kokre in delno pod Storičicem. Temu se ni čuditi, kajti že vse od julija 1941 so bile partizanske enote tiste uporniške vojaške enote, ki so bile najbližje meji tretjega rajha.

NADALJNJE UTRJEVANJE ODREDA

Zaradi smrti Staneta Dobreta-Karla je v poveljstvih bataljonov prišlo do nekaterih sprememb. Za novega komandanta II. bataljona je bil že naslednji dan, to je 8. 10. 1944 imenovan podporočnik Avgust Čufer-Ferdo. Ta je bil dotlej komandant I. bataljona. Na njegovo mesto je bil zato postavljen Jože Košenina.

V tem mesecu se je odred izpopolnil do dobra in tudi v odrednem štabu so bile izvedene spremembe in dopolnitve. Dotedanji odredni politkomisar Anton Kržišnik-Ljubo je že septembra odšel v politični tečaj, 12. oktobra pa je v štab IX. korpusa odšel tudi pomoč. politkomisarja Janez Jerman-Bohinjc. V štab XXXI. divizije je odšel tudi predsednik vojaškega odrednega sodišča Janez Lotrič-Jonkel.

26. oktobra 1944 je bil odredni štab izpopolnjen takole: komandant, njegov namestnik in načelnik so še vedno ostali prejšnji, za novega politkomisarja je bil imenovan Peter Bratkovič-Zvonko, za pomočnika politkomisarja pa Andrej Bohinc.

Poleg tega je bilo postavljenih celo vrsto referentov, Marjan Jager-Ris je postal v. d. operativni oficir, Anton Cvelbar-Tomis, vodja sekcije za zveze; Mihael Kurnik, ing. teh. referent; Janez Jan-Svoboda, šef obveščevalnega centra; Fani Knez, apotekarski referent; Ljudevit Žiger, šef administracije; Demeter Valenčič-Sonc, propaganda in dopisništvo; Nande Mohar, administrator pers. odseka; Viktor Korosec, intendant; Ivan Porenta-Vojko, sekretar odrednega biroja Skoj.

Anton Avsenek in Franc Reš iz Gorice pri Radovljici, dva preživela kurirja in udeleženca drame v Dragi. — Foto: J. Vidic

agrotehnika

KMETOVALCI!

EXPORT — IMPORT, LJUBLJANA, TITOVA 38

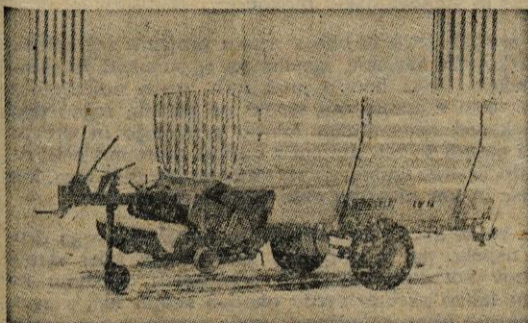
Naprave renomiranih tvrdk: KARL MENGELE, BCS, VOGEL & NOOT in FERRARI, imamo tudi letos na naših kon-
signacijah

NUDIMO VAM:

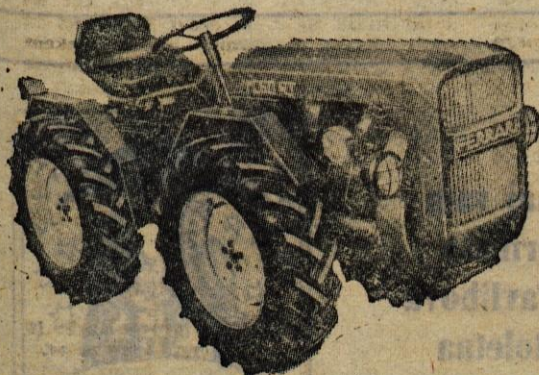
stroje za spravilo sena — samonakladalne prikolice firme

MENGELE

v različnih izvedbah:

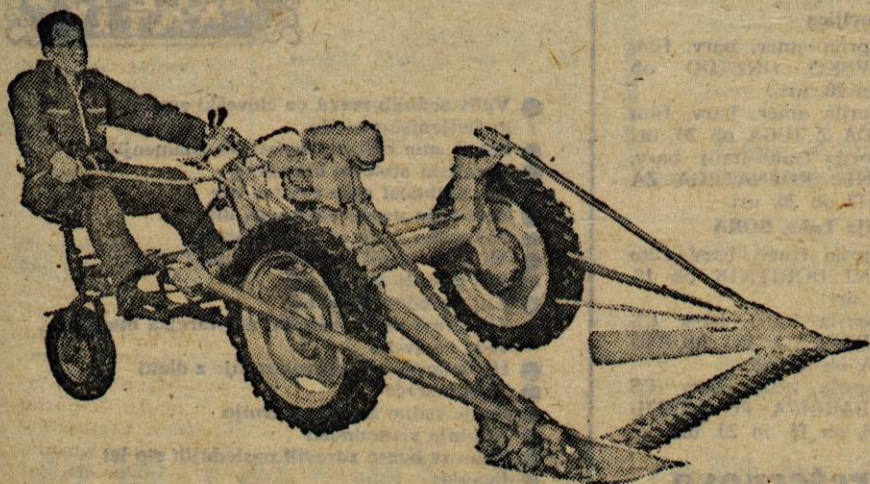

Tip	DM	USA \$	A. SCH	Carina in stroški
samonakladalna prikolica Nico	3.993,10	1.091,01	28.366,30	6.118,65
samonakladalna prikolica LW 16	4.358,40	1.190,82	30.961,35	6.555,75
samonakladalna prikolica LW 17	4.548,00	1.242,62	32.308,20	6.895,30
samonakladalna prikolica LW 19	5.018,10	1.371,07	35.647,80	7.553,10

Univerzalni specialni traktorji firme Ferrari:**PRVOVRSTNA TEHNIKA ZA IZREDNE POGOJE:**

vsestransko preizkušen motor, ekonomičen pri delu, dolga življenjska doba, upravljanje traktorja je izredno lahko zaradi majhnih dimenzij traktorja, majhnega rajdnega kroga in hidravličnega krmila, izredna okretnost; osem hitrosti naprej, štiri hitrosti nazaj, štiri hitrosti za delovno orodje — frezo, kosilnico itd..

Za traktor Ferrari ni terenskih omejitev — štiri pogonska kolesa se »zagrižejo« v vsak vzpon. Traktor MC s 60/RT 938.720 Lit in 9.965,30 din carina in ostali stroški

BCS Motorna kosilnica BCS s snopovezalko:

KOSILNICA 13 Ks 110, 127 cm z diferencialom: 250.500 Lit, 1467,00 DM, 400,80 USA \$, 10.420 A. SCH in 2.100 din carina in stroški

SNPOVEZALKA za BCS: 200.500 Lit, 1.174,00 DM, 320,80 USA \$, 8.340 A. SCH in 1.800 Din carina in stroški

VOGEL & NOTT — AVSTRIJA

motorna kosilnica Typ Alpinist, primerna za hribovite predele

ALPINIST 9.842 A. SCH, 1.385,50 DM, 378,50 USA \$, 236.600 Lit in 1.950 din carina in ostali stroški

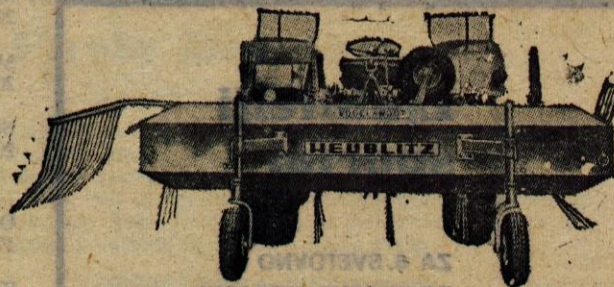

in traktorski obračalnik Heublitz vsestransko uporaben obračalnik, zgrabelnik za seno — variator

REGULACIJA HITROSTI OBRATOVANJA NAPRAVE

Traktorski obračalnik Heublitz s kardanom in napravo za vzdolžno vožnjo 2,5 metra: 7.707 A. SCH, 1.085,00 DM, 296,50 USA \$, 185.260 LIT in 1.600 Din carina in ostali stroški

Traktorski obračalnik miniblitz s kardanom: 5.427 A. SCH, 770,36 DM, 210,50 USA \$, 131.540 LIT in 1.200 din carina in ostali stroški

Dobava takoj po plačilu na naš devizni račun pri Poljo-banki Beograd: 608-620-10-32015-10-57, Agrotehnika Ljubljana Dinarski znesek za carino in ostale stroške na naš račun pri Narodni banki Ljubljana, št. 501-1-691

Rezervni deli so na zalogi, servis je zagotovljen.

TRAKTORJE FIAT VAM NUDIMO NA KREDIT.

Obiščite naš prodajni sejem v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču do 6. aprila 1970.

Tatjana Benedičič z Jesenic potuje na Capri

Ze takrat, ko smo pisali o koncertu popularnega jugoslovanskega pevskega zabavne glasbe Miša Kovača v Kranju, smo opozorili, da bosta dva obiskovalca njegovih koncertov po Sloveniji med prvomajskimi prazniki brezplačno potovala v Rim, Neapelj in otok Capri.

Na zaključnem nastopu

Miša Kovača v Sloveniji, 20. marca v hali Tivoli v Ljubljani, se je srečal s smehnila **Jesenčanki TATJANI BENEDIČIČ** Stravsova 2, ki bo skupaj z drugo izžrebanko, Lidi Jo Guzino iz Novega mesta, odšla na »potepe« po Italiji.

Tatjana, želimo ti prijetno potovanje!

—jk

BLAD — Ob 40-letnici veslaških tekmovanj na Bledu namerava regatni odbor na Bledu izdati posebne brošuro o teh tekmovanjih od začetka v letih 1930 in 1931 ter od leta 1949 naprej. Odbor prosi vse, ki bi imeli fotografije ali druge podatke o veslaških tekmovanjih na Bledu pred drugo svetovno vojno, da jih odstopijo oziroma posodijo odboru. — K. M.

Ljubitelji športa!

**ZA 6. SVETOVNO
PRVENSTVO KOŠARKE,
KI BO V LJUBLJANI,
od 16. 5. do 24. 5. 1970,
IMAMO VSTOPNICE
ZA VSE TEKME
Z JUGOSLAVIJO IN ZA
OSTALE TEKME A SKUPINE.**

Dobite jih lahko vsak dan od 7. do 19. ure v turistični poslovalnici Creine od 30. marca dalje.

Vsa pojasnila dobite v turističnem oddelku Creine Kranj, Koroška c. 8 ali po telefonu 21-022.

KINO

Kranj CENTER

1. aprila amer. barv. film
KRVAVA OBALA ob 16., 18.
in 20. uri

2. aprila amer. barv. film
**KRAKATOA — VZHODNO
OD JAVE** ob 16., 18. in 20.
uri

3. aprila amer. barv. film
**KRAKATOA — VZHODNO
OD JAVE** ob 16., 18. in 20.
uri

Kranj STORZIC

1. aprila amer. barv. CS
film **SIERA CHARIBA** ob
15.30 in 20. uri, amer. barv.
film **TAKO SE NE DELA Z
ZENAMI** ob 18. uri

2. aprila japon. barv. CS
film **INVAZIJA IZ VESOLJA**
ob 16., 18. in 20. uri

3. aprila amer. barv. film
KRVAVA OBALA ob 16., 18.
in 20. uri

Kamnik DOM

1. aprila japonski barv. CS
film **INVAZIJA IZ VESOLJA**
ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

1. aprila franc. barv. CS
film **UMOR V BAZENU**

2. aprila amer. barv. film
PRERIJA CASTI

3. aprila danski barv. film
RDECI PLASC

Jesenice PLAVZ

1. aprila amer. barv. film
PRERIJA CASTI

2.—3. aprila angl. barv. film
VROCI MILIJONI
Dovje Mojstrana

2. aprila amer. barv. film
DOLINA LUTK

Kranjska gora

2. aprila franc. barv. CS
film **UM VLADA**

Javornik

DELAUSKI DOM

1. aprila angl. barv. film
VROCI MILIJONI
Bled

1. aprila amer. barv. film
MEČ V KAMENU ob 17. in
20. uri

2. aprila amer. barv. film
MEČ V KAMENU ob 17. in
20. uri

3. aprila amer. barv. film
SOKOLOV PLEN ob 17. in
20. uri

Radovljica

1. aprila amer. barv. film
ORLOVSKO GNEZDO ob
17.30 in 20. uri

2. aprila amer. barv. film
ZVEZDA Z JUGA ob 20. uri

3. aprila franc.-italij. barv.
film **NIČ ROZNATEGA ZA
OSS 117** ob 20. uri

Škofja Loka SORA

1. aprila franc. barv. film
SREČNI DOBITNIK ob 18.
in 20. uri

2. aprila franc. barv. CS
film **BARČICA PO MORJU**
PLAVA ob 20. uri

3. aprila franc. barv. CS
film **BARČICA PO MORJU**
PLAVA ob 18. in 20. uri

Prešernovo gledališče v Kranju

PETEK — 3. aprila, ob
16.15 za **GIMNAZIJO Kranj**
— T. M. Plautus: **DVOJKA**

Akcija za lepše in bolje urejeno mesto

Turistično društvo Kranj ima v petek, 3. aprila, ob 18.30 redni letni občni zbor. Na njem bodo med drugim razpravljali tudi o skupni akciji s hortikulturnim društvom o prizadevanjih za polepšanje mesta. Akcije so se lotili ravno v pravem času, saj je prav sedaj čas, ko se postavljajo spet na okna lončnice, ko se urejajo okoli hiš in stanovanjskih blokov.

V zadnjih letih je bilo v mestu urejenih več zelenic in parkovnih nasadov, vendar pa ti ponekod žalostno propadajo. Pešci hodijo prek njih, travo uničujejo s kolesi, celo z avtomobili vozijo po parkih, razen tega pa nekateri neusmiljeno lomijo grmičevje in drevje. Vsi ti nasadi so bili urejeni z našimi skupnimi prispevki, zato je prav čudno, da ne moremo ohraniti tega, kar je naše in kar oplešuje naše domove in okolico.

Da pa bi akcija turističnega in hortikulturnega društva uspela, pa je potrebno sodelovanje tako samih občanov kot tudi nekaterih organizacij. Medtem ko občani lahko skrbno uredijo okolico svojih hiš, s cvetjem okrase okna in balkone, uredijo ograje in žive meje, prepletkajo fasade hiš itd., pa lahko z malo dobre volje pripomorejo k lepšemu videzu našega mesta še drugi. Vodstva šol bi lahko poskrbela, da bi učenci uredili okolico šol, sveti krajevnih skupnosti naj bi urejali še naprej parke na svojih področjih. Hišni sveti naj bi vplivali predvsem na mlajše stanovalce, pa bi pomagali urejati in čuvati nasade in zelenice ob stanovanjskih blokih, prav pa bi bilo, ko bi tudi gospodarske organizacije in pa občinska skupščina namenile nekaj več sredstev za urejanje okolja zgradb ter za te vrste komunalno ureditev. Tudi starši sami naj opozarjajo svoje otroke, da ne bi v mladostni razigranosti pustili zelenic. Le s sodelovanjem vseh pa bo mesto takšno, da se bomo v njem prijetno počutili.

Kaj vam prinaša Pavlihova stoletna pratika 1970-2070

- Vpliv sedmih zvezd na človeški značaj in življenjsko usodo
- Zakaj smo rojeni v nebesnih znamenjih?
- Vesoljski stoletni horoskop
- Pomembnost naše rojstne ure
- Značaj in usoda rojstnega dne
- Zakonska sreča po heroskopsko
- Ali lahko sami uganemo vreme?
- Kaj povedo ženske oči
- Kaj povedo moške oči
- Kaj pravi numerologija, najstarejša magična veda na svetu
- Hiromantija ali prerokovanje z dlani
- Tabela sreče
- Sanje vedno nekaj pomenijo
- Kuhinja prihodnosti
- Kako se bonio zdravili naslednjih sto let
- Uganke
- Pred sto leti — čez sto let
- Risane in pisane šale
- Humoreske

Pavlihovo stoletno pratiko dobite v vseh trafikah in knjigarnah za 4 din

KOMPAS Kranj obveščča

PRESELILI SMO SE V KRANJU

na cesto JLA 2 (Beksel) poslovalnica
Turist.

PRIPOROČAMO SE!

Prodajam

POSREDUJEM PRODAJO vseh vrst SADNIH DREVESIC iz priznanih drevesnic. Dobite jih vsak dan od 6. do 18. ure na plantaži Predvdor. Avsec Ivan, Potoče 27 1346
Prodajam 40-litrski KOTEL za žganjekuho. Košir Franc, Frankovo naselje 99, Škofja Loka 1328
Prodajam skoraj novo TELEVIZIJO. Cerklje 46 1329
Prodajam KROMPIR — SEMENSKI saski, dezire in drobni krompir. Breg ob Savici 36, Kranj 1401

PRODAMO 1 leto stare kokoši. Valilnica Naklo

Prodajam kombinirano PEC za kopalnico, BOJLER, črne CEVI in nekaj materiala za centralno instalacijo. Vzajem tudi ček. Frankovo naselje 7, Škofja Loka 1402
Prodajam SEMENSKO GRAHORO. Srednja Bela 20, Predvdor 1403
Prodajam 70 m KABLA 4 x 6 za elektriko, PUNTE in SAMOKOLNICO. Mežek Janez, Stražišče, Križnarjeva 1a, Kranj 1404

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, mailooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnišna: letna 32 polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Prodajam dobro ohranjen OTROŠKI VOZICEK. Kranj, Sempetrska 42 1405
Prodajam KROMPIR — SEMENSKI igor. Zg. Besnica 74 1406

Prodajam dobro ohranjen vprežni OBRACALNIK za seno in par volovskih »KOMATOV«. Roblek, Bašelj 20, Predvdor 1407

Prodajam ogrodje za trodelne traktorske BRANE. Polica 1, Naklo 1408

Prodajam zazidljivo PARCELO. Sajovec Andrej, Visoko 7, Senčur 1409

Prodajam večjo količino SEMENSKEGA KROMPIRJA — igor in vesna (dvakrat sajen). Cena 50 starih dinarjev. Trboje 10, Smlednik 1410

Prodajam REPO in PESO. Letence 18, Golnik 1411

Prodajam dobro ohranjeno ročno SLAMOREZNICO, KROMPIR igor in KORENJE za krmo. Zalog 45, Cerklje 1412

ZAMENJAM 10-colski GUMI VOZ za 15-colskega. Razliko doplačam. Naslov v oglasnem oddelku 1413

Prodajam KROMPIR — SEMENSKI igor. Dragočajna 12, Smlednik 1414

Prodajam KROMPIR — SEMENSKI igor. Sp. Brnik 26, Cerklje 1415

Prodajam MOPED ali menjam za govedo in GNOJNO CRPALKO. Voklo 44, Senčur 1416

Prodajam lep globok italijanski OTROŠKI VOZICEK. Reševa 8, Kranj 1417

Prodajam KINOPROJEKTOR, KINOKAMERO, MAGNETOFON in OPREMO za fotolaboratorij. Rateče — Planica 53 1418

Prodajam SVINJO za zakol. Voglje 49, Senčur 1419

Prodajam mizarški tračni brusilni STROJ. Krevs Anton, mizar, Čirče 2a, Kranj 1420

Prodajam SEMENSKO GRAHORO. Srednja vas 23, Senčur 1421

Prodajam KROMPIR — SEMENSKI igor in SEMENSKO DETELJE. Srednja vas 48, Senčur 1422

EXOTERM

KEMICNA TOVARNA

K R A N J

PRODA

dobro ohranjen.

7-sedežni kombi
zastava fiat 1300

Prodajam KOKOSI nesnice. Zabukovje 10, p. Zg. Besnica 1423

Kupim

Kupim suhe in lepe MACESNOVE PLOHE. Jezeršek Stane, Zg. Bitnje 97, Zabnica 1424

Kupim rabljen »ZAPRAVLJIVCEK« in prodam mlado OVCO. Poljšica 8, Zg. Gorje 1425

Motorna vozila

Ugodno prodam DKW junior in MOPED. Škofja Loka, Mestni trg 11 1426

Prodajam MOPED T-12. Drušovka 46, Kranj 1427

Prodajam AUDY 60, letnik 1968, prevoženih 28.000 km, le-

po ohranjen in opremljen. Tavčar Stane, Kranj, Kajuhova 11 ali telefon 22-271 1428
Prodajam FIAT 750, letnik 1969, prevoženih 18.000 km. Golnik 19 1429

Prodajam FIAT 615, diesel stroj, generalno popravljen in registriran. Informacije pri avto-moto mehanični delavnici Škofja Loka 1430

Prodajam dobro ohranjen NSU 175. Zg. Bitnje 73, Zabnica 1431

Stanovanja

ZAPRT PROSTOR (15 do 30 m²) iščem od Kranja do Jesenic. Lahko je soba, večja garaža, delavnica ali kletni prostor. Ponudbe oddati pod »obrt« 1432

Tuj študent išče v Kranju primerno SOBO. Ponudbe oddati pod »študent« 1433
Prodajam polovico HISE z Vrtom. Kamna Gorica 12 1434

Študent išče SOBO v Kranju. Ponudbe poslati pod »miren« 1435

Kupim staro HISO od Kranja do Cerklje. Naslov v oglasnem oddelku 1436

Zaposlitve

Iščem SPREMLJEVALCA k ŠOFERJU za razvoz oranžade. Klanjšek Vili, Brezje 76 a 1437

Izgubljeno

Najdeno športno rogovo KOLO se dobi na Drulovki št. 21, Kranj 1438

V nedeljo zvečer sem izgubil DENARNICO z vsemi dokumenti v Trbojah. Vrnite prosim samo dokumente, denar pa obdržite za nagrado. Trboje 70, Smlednik 1439

Ostalo

POLAGAM VSE VRSTE PODOV — tapisome, kakor tudi vse plastične mase. OBLAGAM vse vrste STOPNIC. Novak Mirko, Kranj, Krašnova 3 1262

ZIDNE OMARE, DNEVNE SOBE ter KUHINJSKO POHISTVO po meri in naročilu dobite pri mizarstvu SIVIC, Dobropolje, p. Brezje 1440

GARAZO vzamem v najem (Vožvodni stolp — Primskovo). Naslov v oglasnem oddelku 1441

Od 1. aprila 1970 dalje bo sprejemanje strank na oddelku NOB Gorenjskega muzeja vsak ponedeljek in torek od 7. do 11. ure, v sredo, četrtek in petek pa od 11. do 15. ure.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage

Pavle Dežman

učiteljice v pokoju

se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala tudi primariju dr. Branštetaru in vsemu zdravniškemu in strežnemu osebju na internem oddelku bolnice Jesenice. Zahvaljujemo se tudi kaplanu za spremstvo na zadnji poti in domačemu župniku za poslovilne besede, kakor tudi pevcem za žalostinke. Vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali, še enkrat iskrena hvala.

Globoko žalujoča Mici in ostali

Adergas, 25. marca 1970

GORENJC!

OBIŠČITE NAS NA SPOMLADANSKEM GORENJSKEM SEJMU.

Poleg ostalega tehničnega materiala vam nudimo kotle, gorilce in radiatorje priznane švedske tovarne Husquarna.

JUGOTIEHNIKA

Nesreče v zadnjih dneh

Zaradi prehitre vožnje na mokri in spolzki cesti se je v petek, 27. marca, popoldne pripetila prometna nezgoda na cesti prvega reda v Podtaboru. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije, grški državljani Siolis Spiridon je na mokri cesti zaviral, pri tem pa je avtomobil zaneslo na levi vozni pas. Iz nasprotnne smeri pa je tedaj pripeljal voznik osebnega avtomobila Stefan Harle iz Ljubljane, tako da sta vozila trčila. V nesreči je bila huje ranjena sopotnica v Harletovem avtomobilu Franciška Kristan. Škode na avtomobilih je za 13.000 dinarjev.

Na Ljubljanski cesti v Kranju je v soboto, 28. marca, nekaj po polnoči voznica osebnega avtomobila Jožica Klšek iz Ljubljane prehitela stoječi avtomobil, ki je stal na desni strani s prižganimi utripajočimi lučmi. V tem pa je iz nasprotnne smeri pripeljal osebni avtomobil, vozil ga je Rado Cvar iz Ljubljane. Avtomobila sta silovito trčila, tako da je bil voznik Cvar huje ranjen, prav tako njegov sopotnik Marjan Skomavec. Oba so odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilih je za 10.000 dinarjev.

Zaradi neprimerne hitrosti in utrujenosti je na cesti prvega reda v Hrušici zapeljal pod cesto voznik osebnega avtomobila nemške registracije Nikola Glumac. Voznik je bil v nesreči lažje ranjen. Škode na avtomobilu pa je za 5000 dinarjev.

Na Cankarjevi cesti na Jesenicah je v nedeljo, 29. marca, popoldne nenadoma skočila pred osebni avtomobil, voznik Filip Zemlja iz Sela, osemletna Marica Zbin z Jesenic. Deklica se je v nesreči lažje ranila. L. M.

Nesreča na žičnici Zelenica

V soboto, 28. marca, popoldne se je pripetila med drugo in tretjo postajo žičnice Zelenica nesreča, v kateri sta bila ranjena delavca na žičnici Anton Dornik iz Blistrice pri Trzinu in Bogomir Sajevic iz Trzinca. Ko se je žičnica ustavila je Dornik skočil v sneg, da bi z lopato odmetal sneg, ki je segal vse do žičnice. Pri skoku pa se je vse do prsi vdrl v sneg. Sajevic mu je vrgel rešilno

vrv, tako da se je Dornik privezal. V tem pa se je žičnica premaknila, oba delavca pa je potegnilo naprej in ju stisnilo ob prvi železni steber. Pri tem je bil Dornik huje ranjen in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Sajevicu pa so nudili zdravniško pomoč v zdravstvenem domu Trzin. V reševalni akciji so sodelovali člani tržiške gorske reševalne službe.

ZAHVALA

Ob smrti ljubljene žene, sestre in tete

Marije Božič
roj. Artelj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje ter pomoč. Posebna zahvala zdravniku dr. Zdravku Černetu, pevskega zboru in vsem, ki so ji darovali vence ter cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zaljubljeni: mož Florijan, sestra Marjana in brat Andrej, nečaki Janez, Tončka, Stefan in Ivanka ter drugo sorodstvo

Radovljica, 24. marca 1970

ZAHVALA

Ob prezgodnji izgubi dragega moža in očeta

Ivana Voglarja

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli ustno ali pismeno sožalje, mu poklonili cvetje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Društvu upokoencev, družbeno političnim organizacijam, sindikalni podružnici Planika, pevcem iz Naklega, govornikom za poslovalne besede in vsem, ki so nam na kakršenkoli način pomagali v teh težkih dneh. Vsem še enkrat pristrčna zahvala.

Zaljubljeni: žena Ida, sinova Sašo z družino in Boris

Naklo, 25. marca 1970

V tovornem vagonu skušali ilegalno preko meje

Pred kratkim je bilo v neki jeseniški gostilni tajno »bojno« posvetovanje, na katerem so kovali načrt za ilegalni prehod meje. In tu so sklenili kupčijo. Seveda ni šlo vse tako gladko, kajti naloga je bila silno zapletena. Šest Turkov je nameravalo potovati na delo v Zahodno Nemčijo. Potovali so z veljavnimi potnimi listi. Toda Avstrijci so jih vrnili, ker niso imeli nemške vize. Takšen je namreč dogovor med nemško in avstrijsko vlado. Potniki so se razočarani vrnili na Jesenice, kjer se jim je kmalu pridružil še Ata Nazim iz Istambula in Milan Hrkalo, ki je

stanoval na Jesenicah, bil pa je brez zaposlitve.

Hrkalo je bil nekoč v službi pri železnici na Jesenicah. Hitro je obupanim Turkom ponudil svojo pomoč. Za denar, seveda. Ata Nazim je bil prevajalec. Pogodili so se, da bo Hrkalo omogočil ilegalni prehod meje, če bodo plačali po 200 mark na osebo. Menda je najprej zahteval celo 300 mark. Šesterica Turkov pa je imela svojega voditelja. Le-ta pa je zase zahteval popust, ker je na pogajanjih vodil glavno besedo. Tudi Ata Nazim je zahteval svoj delež. Končno so se zedinili za tisoč mark.

Hrkalo, nekdanji železničar, je skupino vodil prek tirov in neopazno mimo železničarjev in mejne milice. Varno jih je pripeljal do tovornega vlaka in zaprl Turke v zaviralni del tovornega vagona. Turki so plačali 740 mark. Vodja Turkov je zase obdržal 60 mark, Hrkalo je dobil 320, Ata Nazim pa 420 nemških mark. Nekaj časa so se tu prepekali, ker so Turki izročili premalo denarja. Hrkalo in Ata Nazim sta odšla, potniki skriti v vagonu tovornega vlaka, pa so čakali odhod. Ura je odbila enajst zvečer, ko so jih tu zalotili delavci mejne milice.

Pred preiskovalnim sodnikom so Turki iskreno povedali, kako je bilo. Pravno pa je zadeva takale: poskus ilegalnega prehoda prek meje je prekršek, ki ga obravnava sodnik za prekrške. Turki so

kazen plačali in odpotovali v Turčijo. Kaznivo dejanje pa je, kdor druge spravlja čez mejo, ali pa če komu omogoči ilegalni prehod meje. Za to slednje dejanje sta obtožena Hrkalo in Ata Nazim. Glavna obravnava pred jeseniškim občinskim sodiščem je bila razpisana 19. marca. Ata Nazim je prišel, Hrkalo pa ni bilo na obravnavo, zato je sodišče razpisalo za njim tiralico.

Po zakonu se oseba, ki iz koristoljubja omogoči drugemu ilegalen prehod meje, kaznuje od 1–5 let strogega zapor.

HOTEL GRAD PODVIN
PODVIN
POSTA RADOVLJICA

zaposli takoj

2 SOBARICI in

2 SNAZILKI

— KUHINJSKI
POMOČNICI

Zaposlitev je po dogovoru stalna ali začasna.

Interesentke naj se zgledajo zaradi dogovora v Upravi Hotela Podvin oziroma naj pišejo na naslov: Hotel Grad Podvin — Podvin — Pošta Radovljica.

Žitogorjet

SENTA

skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31,
telefon 22-053

vam nudi:

— najkvalitetnejšo belo, ajdovo, rženo in koruzno moko
— testenine bačvanka
— vse vrste živinskih krmil po zelo ugodni ceni

Pogorelo zaradi bencina

V četrtek, 26. marca, zvečer je do tal pogorelo gospodarsko poslopje last Janeza Stanovnika v Ožboltu nad Zmincem. Ogenj je uстал, ko je Stanovnik nalival iz litrske steklenice bencin v svoj vžgalnik. Pri tem se je polil po rokah. Ko je prižgal vžgal-

nik, so se mu roke vnele, zato je planil iz gospodarskega poslopja ter roke zaril v sneg. Medtem pa se je že vnelo tudi seno, ogenj se je razširil tudi na gospodarsko poslopje. Škode je za okoli 6000 din.

Vino, hiša, zapor

Občinsko sodišče v Radovljici je kaznovalo 28-letno F.B., bivšo poslovalnico podjetja »Dalmacijavino« iz Splita, poslovalnica Lesce, na deset mesecev zapor zaradi kaznivega dejanja poneverbe.

Poslovalnica »Dalmacijavino« v Lescah je bila v hiši, last obdolženke. Obdolženka, ki je bila sama zaposlena v poslovalnici, si je lani od januarja do oktobra prilastila 9.866,75 din. Z možem sta de-

nar potrebovala pri zidavi hiše, pa je obdolženka večkrat vzela po 200 ali 300 din za domače potrebe. Sodba še ni pravomočna, ker je obdolženka vložila pritožbo.

Bivši blagajničarki na železniški postaji Lesce, ki jo je občinsko sodišče obsodilo zaradi poneverbe na štiri mesece zapor, je na pritožbo javnega tožilca okolišno sodišče zvišalo kazen na osem mesecev zapor. J. V.

Ogenj v kuhinji

Medtem ko ni bilo nikogar doma, je v ponedeljek, 30. marca, popoldne v kuhinji Pavla Ruparja v Virju št. 2/a nastal požar. Komisija je ugotovila, da je ogenj nastal verjetno v pečici kombinira-

nega električno plinskega štedilnika. V pečici je bila posoda z oljem, pečico pa so pred odhodom po vsej verjetnosti pozabili izključiti in se je zaradi tega olje vnelo. Škode v kuhinji je zaradi požara za 5000 din.

Naš komentar Nepopolno prvenstvo

Na smučiških Zelenice je bilo v petek končano 25. državno prvenstvo v alpskih disciplinah za člane in članice. Žal pa se je prvenstvo končalo predčasno. Zaradi novozapadlega snega in nevarnosti plazov so morali organizatorji odpovedati tekmovanje v smuku. Naslove prvakov smo torej za letos dobili le v slalomu in veleslalomu ter v kombinaciji. Najuspešnejši smučar prvenstva je bil nedvomno mladi nadarjeni Ljubljčan Marko Kavčič, saj je bil prvi v slalomu, drugi v veleslalomu in prvi v kombinaciji. Pri članicah pa je dva naslova osvojila Mariborčanka Milena Pirnat. Za zmago v slalomu in s tretjim mestom v veleslalomu ter s prvim mestom v kombinaciji je bila tako najuspešnejša tekmovalka jubilejnega prvenstva.

Letošnje državno prvenstvo je potekalo v skoraj nemogočih tekmovalnih razmerah in je terjalo od tekmovalcev veliko sposobnosti. Zet na četrtkovem slalomu je močno deževalo, v petek pa je v zgornjem delu proge snežilo, na spodnjem pa lilo.

Naše napovedi pred prvenstvom so se v glavnem uresničile. V boj za najboljša mesta so se pririnjili tudi starejši tekmovalci, predvsem Mirko Klinar, ki je v veleslalomu osvojil prvo mesto, tretji je bil v slalomu in drugi v kombinaciji.

Če smo za lansko prvenstvo v Kranjski gori trdili, da je bila organizacija slaba, moramo tokrat pohvaliti poštvene organizacije iz Trčiča, ki so prvenstvo kljub nemogočim razmeram odlično organizirali.

D. Humer

Od nedelje do nedelje

NOGOMET — S prvim spomladanskim kolom v vseh republiških ligah se je pričela nova nogometna sezona. Kranjski Triglav je zelo dobro startal in v Zagorju premagal neposrednega tekmeca za visoko uvrstitev z 1:0 (0:0). Ostala dva gorenjska predstavnika to nedeljo nista nastopila, ker sta bili tekmi Lesce : Usnjar in LTH : Hrastnik preloženi.

Pari za nedeljo: Triglav : Lesce, Primorje : LTH.

ROKOMET — Tudi rokometiši so startali v spomladanskem delu prvenstva. Kranjčani so doma zmagali z 19:10 (11:2) proti ekipi Medvod, Trčič pa je visoko izgubil v Trbovljah z domačim Rudarjem 10:23 (5:13).

Prihodnjo nedeljo bo v Trčiču gorenjski derbi med domačo ekipo in Kranjem.

KEGLJANJE — V moški republiški ligi so v soboto in nedeljo odigrali predzadnje kolo. Z Gorenjske sta tokrat nastopili ekipi Ljubelja in Kranjske gore. Trčičani so v Ljubljani dosegli naslednja rezultata: 6572 in 6658; Kranjska gora pa je nastopila v Mariboru in so igralci v soboto podrl 6485, v nedeljo pa 6519 kegljev.

PLAVANJE — V zimskih bazenih v Kranju in na Ravnah je bilo to nedeljo zimsko republiško prvenstvo v plavanju za pionirje. Pri starejših pionirjih je zmagala Ljubljana pred kranjskim Triglavom, pri mlajših pionirjih pa so se izkazali mladi plavalci iz Raven, medtem ko je bil Triglav šele tretji (lani prvi).

Prihodnjo nedeljo bo v kranjskem zimskem bazenu zimsko člansko prvenstvo SRS v plavanju.

KOSARKA — Na zimskem prvenstvu Kranja v kosarji je zmagala ekipa Basket pred drugo ekipo Triglava in Kranjem. Vse tri ekipe pa so osvojile enako število točk.

NAMIZNI TENIS — Med tednom je bilo odigranih nekaj tekem za jugoslovanski pokal v republiškem merilu. Ženska ekipa Ilirije je presenetljivo premagala ekipo Triglava s 5:4.

Jutri, v četrtek, se bosta v Kranju pomerili moški ekipi Triglava in Kranja.

ATLETIKA — V Ljubljani je bilo v nedeljo republiško prvenstvo v krosu. Boljše uvrstitve Kranjčanov: mlajše mladinke: 9. Raduha, 10. Kavčič; ekipno — 4. Triglav; starejši mladinci — 6. Kavčič; ekipno — 3. Triglav; mlajši člani — 5. Žumer, 7. Hafner.

J. Javornik

Žirov- nica prva

Pred dnevi je bilo končano letošnje tekmovanje za prehodni pokal narodnega heroja Joža Gregorčiča v smučarskih disciplinah za učence osnovnih šol jeseniške občine.

Po tekmovanju v tekih in skokih so učenci nastopili še v veleslalomu. V Žirovnici so bili doseženi naslednji rezultati:

Pionirke — letnik 1960 in mlajše (400 m — 12 tekmovalk):

1. Renata Caf — 35.7 (SSD T. Cufar), 2. Damjana Konič — 40.4, 3. Pika Mlačnik — 46.5 (obe SSD Kor. Bela).

Pionirke — letnik 58—59 (400 m — 14 tekmovalk):

1. Mojca Pesjak — 36.4 (SSD P. Voranc), 2. Tatjana Ribnikar — 36.6, 3. Lidija Baloh — 36.7 (obe SSD Žirovnica).

Pionirke — letnik 56 in 57 (500 m — 20 tekmovalk):

1. Ivica Matjaž — 39.0 (SSD Kr. gora), 2. Gordana Jezeršek — 42.1 (SSD Kor. Bela), 3. Dubravka Tavčar — 42.8 (SSD T. Cufar).

Pionirke — letnik 54, 55 (750 m — 11 tekmovalk):

1. Nevenka Veskovič — 47.3, 2. Alenka Cankar — 51.0, 3. Bogdana Aleš — 51.2. (vse SSD Tone Cufar).

Pionirji — letnik 1960 in mlajši (400 m — 20 tekmovalcev):

1. Rok Štravs — 33.1 (SSD P. Voranc), 2. Grega Benedik — 34.6 (SSD Žirovnica), 3. Marko Resman — 35.3 (SSD Kor. Bela).

Pionirji — letnik 58 do 59 (500 m — 31 tekmovalcev):

1. Sašo Oblak — 33.2, 2. Boštjan Gasar — 33.7 (oba SSD P. Voranc), 3. Robi Bizjak — 34.7 (SSD Kr. gora).

Pionirji — letnik 56 do 57 (750 m — 24 tekmovalcev):

1. Matjaž Soberl — 45.0 (SSD T. Cufar), 2. Marjan Sluga — 47.9, 3. Aleš Robič — 49.6 (oba SSD Kr. gora).

Pionirji — letnik 1954 do 55 (750 m — 20 tekmovalcev):

1. Sašo Jekler — 42.3 (SSD P. Voranc), 2. Zvone Tožbar — 43.1, 3. Stane Stefančič — 43.4 (oba SSD Kr. gora).

Skupno je v vseh treh disciplinah nastopilo 238 tekmovalcev, največ točk pa je zbralo SSD Žirovnica in tako že četrte zapored osvojilo prehodni pokal. Vrstni red:

1. SSD Žirovnica — 402 točki, 2. SSD P. Voranc — 96, 3. SSD Mojstrana — 91, 4. SSD Kr. gora — 74, 5. SSD T. Cufar — 65 in 6. SSD Kor. Bela — 36 točk. Z. Felc

Uspelo občinsko prvenstvo Škofje Loke v tekih

Smučarski klub Alples iz Železnikov je v torek organiziral na Rudnem pri Železnikih letošnje občinsko prvenstvo Škofje Loke v tekih. Vrstni red najboljših: mlajši pionirji — 1. T. Eržen, 2. Demšar, 2. F. Eržen; starejši pionirji — 1. Kavčič, 2. Lo-

trič, 3. Jelenc; mlajši mladinci — 1. Fajfar, 2. Jelenc, 2. Kemperle; starejši mladinci — 1. Gartner, 2. Kemperle; mlajši člani — 1. M. Jelenc, 2. B. Jelenc, 3. Kuhar; člani — 1. Grašič, 2. Krišelj, 3. Seljak.

J. Bernik

Namizni tenis

Na republiškem pionirskem turnirju, ki je bil minulo nedeljo v Kranju, je pri pionirjih zmagal Ramovš (Triglav). Novak pa je zasedel peto mesto. Pri pionirkah pa so se Triglavanke razvrstile takole: 3. Novak, 4. Zakojič, 7. Ožek.

V tekmovanju tretje republiške namiznoteniške lige, ki

je potekalo v Idriji, je ekipa Zabnice zasedla tretje mesto, Kondor iz Godešiča pa je bil osmi.

V Trbovljah pa se je končalo tekmovanje v četrti republiški namiznoteniški ligi. Ekipa iz Naklega je zasedla četrto mesto, kranjska Sava pa je bila sedma.

A. Novak

Na Bledu so ustanovili konjeniški klub

Pred nedavnim so na Bledu ustanovili konjeniški klub Triglav in za predsednika izvolili komandanta garnizije na Bohinjski Beli Mihajla Vuksanoviča. Upravni odbor, ki ga tvorijo sami izkušeni rejci konj, bo takoj začel z vpisovanjem članstva za organizacijo jahalne šole itd. Klub pričakuje moralno in finančno pomoč od občine,

turističnih organizacij, gostinskih podjetij itd. Reja konj za šport ni poceni, zlasti še, če hočemo nuditi mladini čim ugodnejše pogoje. Upamo, da bo delo na novo ustanovljenega kluba dobro steklo in da bomo ob koncu sezone že poročali o dobrih rezultatih.

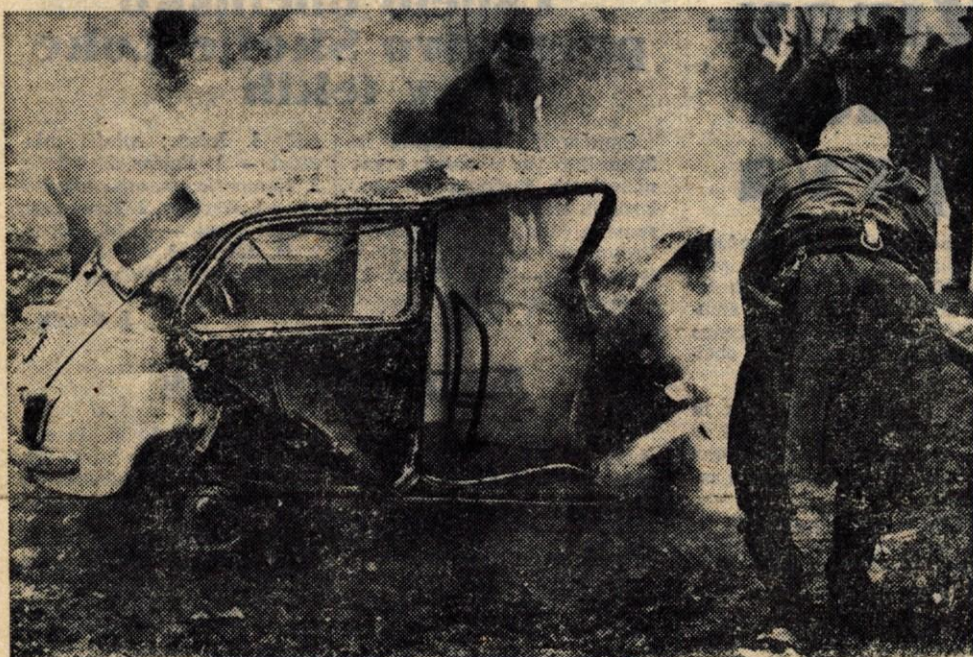
B. M.

Potuha za slabše

Prižadveni organizatorji v Zireh so minulo nedeljo uspešno izvedli letošnje republiško prvenstvo v smučarskih skokih za člane (prvi Branko Dolhar). Kljub poznemu datumu so odlično pripravili domačo 70-metrsko skakalnico, ki je dočkala tudi nov rekord, ki ga je z 71 metri postavil Drago Pudgar. Že po tradiciji je bilo tudi tokrat prvenstvo okrnjeno, saj so manjkali nekateri najboljši naši skakalci, med njimi Marjan Mesec in Vinko Bogataj, ki sta poškodovana ter Jesenčan Janez Demšar. Za konec sezone smo pričakovali vsekakor boljše skoke, kot smo jih videli na nedeljski tekmi. Gledalci, ki se jih je zbralo ob skakalnici okoli tisoč, so uživali v velikih ložninah, ki pa so bile plod predolgega naleta in skak-

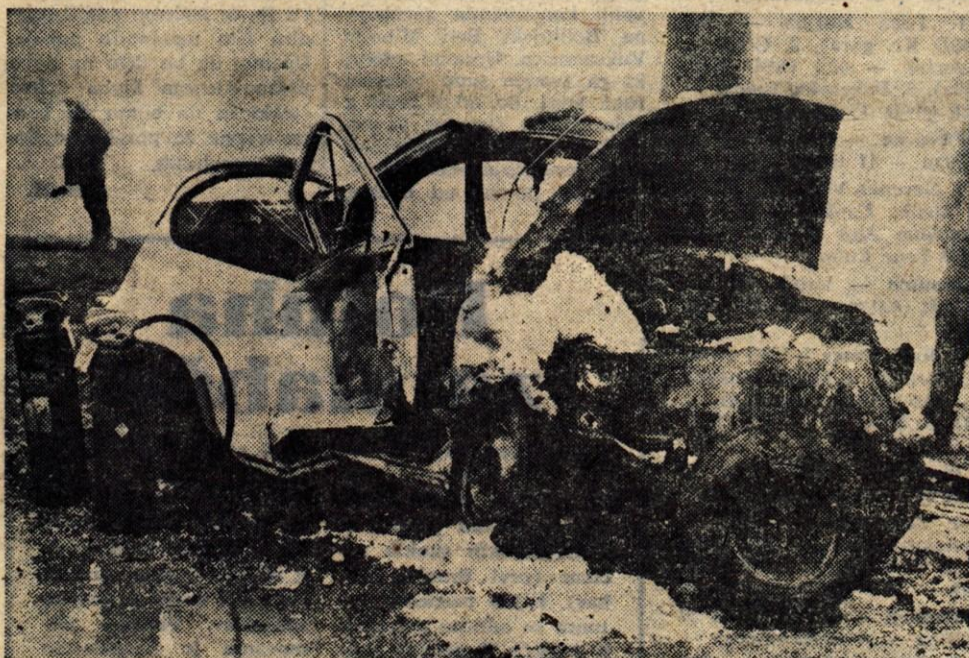
kalci zaradi velike hitrosti niso pokazali svojih sposobnosti, tako da lahko trdimo, da prvenstvo kljub odlični organizaciji ni dalo realne razvrstitve moči naših najboljših skakalcev. Vodstvo tekmovanja je nespametno odločilo, ko je v prvi seriji spustilo skakalce z najvišjega naleta in so se zaradi tega najboljši spuščali preko mostička z določeno rezervo, ker so se bali, da bi poleteli daleč v radius, kar bi imelo lahko za marsikoga težke posledice. Nekateri so so kljub temu tvegali. Ta odločitev vodstva tekmovanja pa je bila bolj potuha za nekatere slabše tekmovalce, ki so na račun boljših dosegli višje uvrstitve kot je realna njihova kvaliteta.

J. J.

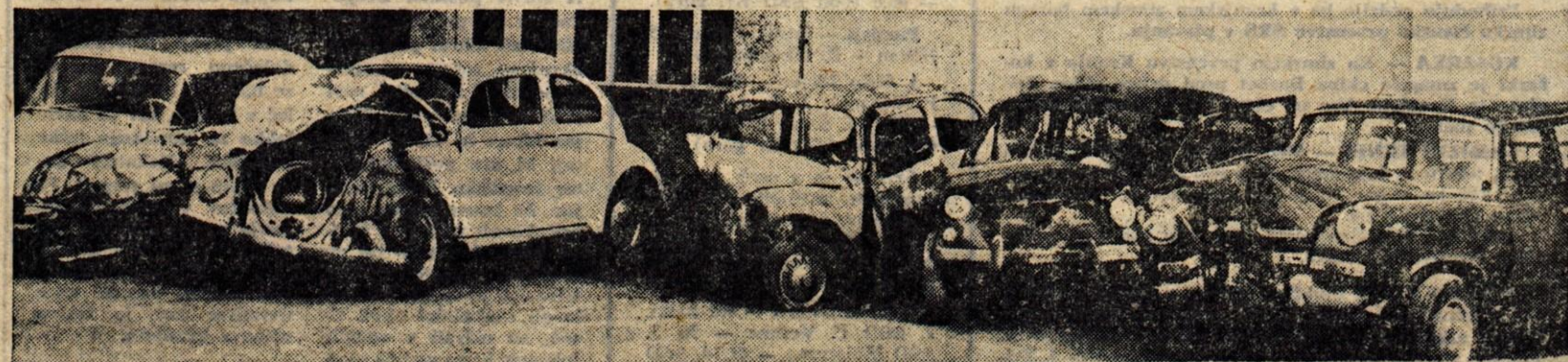

Pri hujši prometni nesreči v petek, 27. marca, v Žabnici se je fičko vnel in zgorel. Sopotnik v tem avtomobilu je dobil hude opekline. — Foto: F. Perdan

Pri prometni nesreči v Žabnici sta zgorela fiata 750

Tudi drugi fičko je v nesreči ni odnesel kaj bolje. Skupna škoda na obeh avtomobilih je ocenjena na okoli 17.500 din. — Foto: F. Perdan

Vsakdanji prizor na prostoru pred zavarovalnico oziroma gasilskim domom v Kranju, kamor privlečejo gasilci v prometnih nesrečah poškodovane avtomobile. Le-teh je največ v ponedeljek, ko je za nami sobota in nedelja, dneva oddiha. Nekatera vozila so zares tako zdelana, da skoraj ne verjamemo, da je kdo od potnikov preživel nesrečo. (jk) — Foto: F. Perdan

Nova 4-pasovna cesta!

KRANJ, 1. aprila — Davi je z brniškega letališča z modernim letalom boeing 747 odpotoval v New York predsednik Mednarodne banke za obnovo in razvoj Robert McNamara. Bil je na štirinajst dnevnem oddihu v Kranjski gori, ogledal pa si je tudi nekatera druga gorenjska turistična središča. Tik pred odhodom je na letališču izjavil, da ga je še posebno presenetila gradnja novega kranjskega hotela, zlasti ko so ga seznanili, da bo gotov do 28. maja letos (kar po njegovem mnenju povsem ustreza tudi tovrstnim ameriškim gradbenim normam). Še posebej se je zanimal za Kmečko ohceto 70 in predlagal, naj bi prireditev v prihodnje dobila medkontinentalni značaj. Ta izjava kaže, da bi bil najbrž zadovoljen, če bi se njegova 21-letna hčer-

ka prihodnje leto poročila na tej prireditvi.

Nazadnje je še dejal, da bo na prihodnji seji mednarodnega kreditnega odbora glasoval za dodatno posojilo 100 milijonov dolarjev, s katerim bi med drugim zgradili novo gorenjsko cesto. Predstavniki republiškega cestnega sklada je ob tej priliki pripomnili, da je že povsem zanesljivo, da bo banka odobrila kredit in da je sklad zato že sklenil iz svojih sredstev modernizirati nekatere cestne odseke v Sloveniji. Na prvem mestu je omenil cesto Kranj—Škofja Loka. Za gradnjo le-te so odobrili 100 milijonov dinarjev. Pri investiciji bosta udeleženi tudi kranjska in škofjeloška občina. Cesta bo štiripasovna in široka 18 metrov, gotova pa do prihodnje pomladi.

Z letalom nad Kvarnerski zaliv

V nedeljo je pripravilo letalsko podjetje Inex adria aviopromet iz Ljubljane obiskovalcem letališča na Brniku prijetno presenečenje. Z DC-9 ki sprejme 110 potnikov, so lahko za 80 dinarjev 35 minut krožili nad Kvarnerskim zalivom in istrskimi mesti. Zanimanje za te polete je bilo tolikšno, da so izredno hitro napolnili tri letala. Če se ne bi stremilo, bi DC-9 vzletel še četrtrič in na propagandno vožnjo nad Kvarnerski zaliv in Istro popeljal nadaljnjih 110 potnikov. Le-ti in ostali, ki bi želeli leteti z DC-9, bodo prišli na vrsto v nedeljo, seveda, če bo lepo vreme. Inex adria planira za nedeljo namreč spet tri podobne propagandne vožnje.

Ob tej priložnosti vam že lahko postrežemo s sezonskimi cenami letalskih vozovnic na progah Ljubljana—Dubrovnik in Ljubljana—Pula.

Povratna letalska vozovnica do Dubrovnika bo veljala 220 dinarjev, do Pula pa 80 dinarjev (v eno stran 50 dinarjev). Že lani je bilo za te lete veliko zanimanje, tako da jim je bilo podjetje komaj kos. Pričakujejo, da letos ne bo dosti drugače, saj so cene letalskim vozovnicam ostale nespremenjene.

V nedeljo in ponedeljek so Kranj stalno preletavala letala. Pozanimali smo se na brniškem letališču, kjer so nam povedali, da so nad Kranjem in okolico grmeli avioni Inex adrie iz Ljubljane, v katerih so pripravljali in uvajali moštva, ki bodo letela na rednih in izrednih progah med turistično sezono. Podjetje že leta nazaj prakticira take lete, ne samo za nove posadke, ampak tudi za one, ki imajo za seboj že precej ur letenja. — jk